

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

ŚRODA 2 LISTOPADA 1949 ROKU

Nr 301 (1226)

USA izolują W. Brytanię

Gauleiter Trumana - Hoffman - wydzierają Anglikom zachodnio-europejskie rynki zbytu

LONDYN (PAP) — Znane ultimatum Hoffmana, domagające się „scalenia gospodarczego” krajów kontynentu Europy Zachodniej, zostało przyjęte w Wielkiej Brytanii z głębokim zaniepokojeniem. Podkreśla się tu, że Hoffman w planie swym przewiduje izolację Wielkiej

Brytanii od kontynentu Europy Zachodniej. Rozbicie Europy Zachodniej na strefę kontynentu i na obszar W. Brytanii ułatwi Stanom Zjednoczonym dalszą i głębszą penetrację gospodarczą i polityczną krajów marszalskich.

„Times” stwierdza, że projekt Hoffmana stawia Wielką Brytanię w wyjątkowo niekorzystnej sytuacji. Dziennik podkreśla, że Paul Hoffman zaleca Europie Zachodniej takie środki, które w przeszłości budziły krytykę Stanów Zjednoczonych. Dawniej bowiem Amerykanie zachęcali do ożywionej wymiany handlowej między krajami kontynentu europejskiego a W. Brytanią, obecnie zaś dążą do izolacji Wielkiej Brytanii od kontynentu Europy Zachodniej. W tym stanie rzeczy — pisze „Times” — narzuca się pytanie, czy obecny program Hoffmana będzie aprobowany przez USA za rok.

„Times”, wysuwając dalsze zastrzeżenia przeciwko programowi Hoffmana, stwierdza, że plan jego będzie wymagał ograniczenia brytyjskiej suwerenności narodowej. Dziennik pisze, że Amerykanie w swojej poli-

tyce nie liczą się z „głęboko zakorzenionymi aspektami historycznymi i politycznymi Europy”.

„Times” przypomina, że u podstaw planu Marshalla znajdowała się teza zwiększenia eksportu europejskiego do Stanów Zjednoczonych. Tymczasem jednak Stany Zjednoczone zamykają się przed Europą Za-

chodnią wysoką barierą celną, a równocześnie wywierają presję w kierunku obniżenia europejskich taryf celnych. Jest to absurd gospodarczy, który doprowadzić może jedynie do dalszego beznadziejnego pogłębiania deficytu dolarowego, a nie do uzdrowienia gospodarki Europy Zachodniej.

Ambasador Chin Ludowych przybył do Moskwy

MOSKWA (PAP). Dnia 31 października br. przybył do Moskwy ambasador Chińskiej Republiki Ludowej Nang Tsiang-Siang oraz personel ambasady. Na dworcu jarosławskim przybyłych powitał wiceminister spraw zagranicznych ZSRR A. Gromyko, przewodniczący Rady Miejskiej G. Popow, generał P. Artémiew, komendant miasta Moskwy gen. K. Smiłow, gen. Stawin oraz wyżsi urzędnicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych ZSRR. Na dworcu obecni byli również przedstawiciele szeregu akredytowanych w Moskwie ambasad i poselstw.

Warszawa w hołdzie bojownikom socjalizmu

Uroczystości żałobne na stokach Cytadeli

WARSZAWA (PAP) — Dnia 1 listopada br. w godzinach rannych ulicami stolicy ciągnęły pochody z czerwonymi sztandarami pokrytymi kirem. Pochody podążały do stoków Cytadeli, aby na miejscu stracił hold najlepszym synom ludu polskiego, którzy zginęli w walce z caratem i rodzimą burżuazją.

„Zebrał się na stokach Cytadeli Warszawa” — mówi wśród głębokiego ciszy kilkutyśne tłumy sekretarz Kom. Warszawskiego PZPR — tow. Stanisław Zawadzki — aby oddać hołd najlepszym synom proletariatu, zamordowanym przez oprawców carskich i rządy przedwzględne. Oddając hołd prochom bojowników proletariackich pokoleń, przychodzimy jednocześnie czerpać z ich życia i walki siłę i wzór dla nas.”

Przypominając, że pierwsze ustanowienie w Polsce po 1863 roku posta-

wił car na stokach Cytadeli w roku 1886, aby stracił proletariackich: Bardowskiego, Kunickiego, Pietrusińskiego i Ossowskiego, mówca podkreśla, że w tym samym czasie burżuazja polska czerpiąca zyski z rozwijającego się przemysłu głosiła, że należy zająć się gospodarką a nie walką z caratem.

„Pod pseudopatriotycznymi hasłami budowy polskiej gospodarki kryła się ideologia zadowolonych z carskiego panowania nowobogackich, którzy w kapitulacji wobec caratu widzieli podstawę rozszerzenia i utrzymania swego bogactwa.”

Stracony przez carat Piotr Bardowski był Rosjaninem, członkiem „Proletariatu”. Głina na szubienicy wznosił on okrzyk: „Niech żyje swoboda!” Bardowskiego — oświadcza sekretarz KW — zaprowadził do szeregów rewolucji internacjonalizm proletariacki, zaprowadził go zrozumienie jednolitości interesów walczącego proletariatu polskiego i rosyjskiego. Za te idee Bardowski oddał życie.”

Dzięki zwycięstwu Rewolucji Październikowej, Polska odzyskała niepodległość. Burżuazja polska okazała się godnym następcą caratu w dziele dławienia rewolucyjnego ruchu robotniczego. Z jej to rozkazu rozstrzelani zostali członkowie KPP: Hibner, Kniewski i Rutkowski.

Mówca cytując słowa Hibnera: „Jestem członkiem Komitetu Warszawskiego Komunistycznej Partii Polski. Już w roku 1905 z radością walczyłem o wolność Polski. Czyniłem to, bo wierzyłem, że jeśli powstanie Polska niepodległa, będzie to Polska robotników i chłopów. O taką Polskę walczył mój ojciec w roku 1863.”

„Towarzysz Władysław Hibner — mówi dalej sekretarz KW — syn powstańca z 1863 roku, wymarzone przez siebie Polskę nie doznał. Zamordował go rząd polskiej reakcji, który w Komunistycznej Partii Polskiej i w Związku Radzieckim widział śmiertelnego wroga.

Ofiary Cytadeli — oświadcza mówca — oskarżają również zdradców ruchu robotniczego. Dlatego winny one zmobilizować nas do walki przeciwko resztkom wpływów socjaldemokratyzmu, nacjonalizmu i oportunistów.

Dzisiaj Cytadela jest nie tylko symbolem męczeństwa. W Polsce, która szybko kroczy do socjalizmu, Cytadela jest niemożliwym świadectwem niezniszczalności tej idei, którą car i burżuazja polska chcieli unicestwić na zawsze — niezniszczalności idei socjalizmu, która dziś zwyciężyła i na której opiera się nasze państwo ludowe. Zlikwidowali w Polsce na zawsze władzę reakcji. Dzieło proletariackich, PPS-ów, SDKP i Łowców i komunistów — żyje i rozwija się. Od poległych bojowników uczmy się hartu i wierności dla idei socjalizmu.”

Po przemówieniach delegacja składała wieńce na miejscu straceń bohaterów polskiego ruchu rewolucyjnego. Wspólnym odśpiewaniem „Mie dzy narodowi” zakończono uroczystości na stokach Cytadeli Warszawskiej.

Uwaga, Towarzysze Radni MRN!

Wydział Administracyjno-Samorządowy Komitetu Łódzkiego PZPR za wladania wszystkich Towarzyszy Radnych MRN, że dnia 3. 11. 1949 na godzinie przed posiedzeniem MRN, t. j. o godzinie 16-tej, odbędzie się posiedzenie Klubu Radnych PZPR, w lokalu przy ul. Nowotki 16. Obecność wszystkich Towarzyszy Radnych obowiązkowa.

Wydz. Admin.-Samorz.

Nowi „władcy świata”

Ostatnie wypowiedzi generałów i polityków amerykańskich — Bradley'a, Johnsa, Eisenhowera, Dullesa, Vandenberg, Marshalla i Hoovera — przypominają żywcem całe kartki z „Mein Kampf” — Hitlera.

GENERAŁOWIE USA: — My także chcemy się uwiecznić w historii!

(Rys.: Kukryniksy)

32-rocznica Rewolucji Październikowej

jest wspólnym świętem robotników polskich i radzieckich

List załogi huty Kościusko — do załogi radzieckiej huty

KATOWICE (PAP). — 31 października r. w hucie „Kościusko” odbyło się wielkie zebranie załogi, przodujące w Polsce huty „Kościusko”, poświęcone zbliżającej się 32 rocznicy Rewolucji Październikowej.

Po referacie sekretarza podstawowej organizacji PZPR tow. Romana Blocha, który przedstawił znaczenie Rewolucji Październikowej dla narodu polskiego i dla mas pracujących całego świata, wśród ogólnego entuzjazmu załoga huty „Kościusko” uchwaliła wysłanie do robotników radzieckich huty „Azowstal” w Żdanowie listu, w którym przesyła gorące proletariackie pozdrowienia z okazji zbliżającego się wspólnego wielkiego święta 32 rocznicy Rewolucji Październikowej.

„Pamiętamy Waszą braterską bezinteresowną pomoc, okazaną w najcięższych dniach odbudowy naszego zakładu pracy — czytamy m. in. w liście — kiedy wyniszczoną wojną przystąpiliśmy do budowy nowego życia. Wasza pomoc w dostawach żywności umożliwiła nam rozpoczęcie pracy, w której z dnia na dzień osiągamy coraz lepsze wyniki. Wasze wspaniałe osiągnięcia są dla nas przykładem i wzorem. My, tak jak i Wy, staramy się pracować coraz lepiej, ulepszać nasze metody pracy, rozwijamy masowe współzawodnictwo pracy i wynalazczość robotniczą. Ostatnio nasz towarzysze Truchan i Gogolin osiągnęli wybitne skrócenie czasu wytopu stali z 7 godzin do 4 godzin i 10 min. Za przykładem wielu naszych przodowników pracy, cała nasza załoga pracuje z zapałem i państwowymi planami produkcyjnymi wykonujemy rokrocznie przed terminem.

Plan produkcyjny na r. 1949 postawiliśmy wykonać przedterminowo, t. j. na dzień 22 listopada r. W zrozumieniu znaczenia oszczędnej gospodarki, załoga nasza zobowiązała się wygospodarować w r. 742 mln. zł. Zobowiązanie to wykonała załoga przedterminowo w dniu 30 września r. Do końca bież. roku załoga zobowiązuje się do dalszych oszczędności na sumę 260 mln. zł.

W wyniku wydajności naszej pracy osiągamy coraz większe zdobycze socjalne i tak w r. 1949 załoga otrzymała 128 nowych mieszkań robotniczych i znaczną ilość wyremontowanych izb mieszkalnych. Ponadto dzie ci naszych pracowników korzystają z nowoczesnie urządzonych żłobków i przedszkoli oraz kolonii letnich. W ramach opieki zdrowotnej nad robotnikami załoga nasza otrzymała w r. ambulatorium dentystyczne najnowocześnie wyposażone.

Te osiągnięcia produkcyjne i socjalne stały się możliwe dlatego, że wypędziliśmy z naszego kraju kapitalistów i obszarników oraz że Wasza wielka ojczyzna, z którą żyjemy w szczerze przyjaźni tak bardzo nam pomaga.

Chcemy, aby nasza praca wzmacniała naszą ojczyznę i służyła obywateli pokoju, na czele którego stoi wielki Związek Radziecki.

Wiemy — czytamy w zakończeniu listu — że Wasze osiągnięcia są naszymi osiągnięciami i dlatego załoga huty „Kościusko” życzy Wam w dniu naszego wspólnego wielkiego święta, dalszych wspaniałych osiągnięć, które przyspieszą Wasz marsz do komunizmu. Prosimy Was, abyście nawiązali z nami braterską, hutniczą więź i na pisali nam o swoich osiągnięciach i zasużonych bohaterach pracy, co pozwoli nam jeszcze bardziej poznać się wzajemnie i zacieśnić współpracę w budowie szczęśliwego życia naszych zaprzyjaźnionych narodów.

NIECH ŻYJĄ HUTNICY RADZIECY! NIECH ŻYJE WIECZNA PRZYSZŁOŚĆ POLSKO-RADZIECKA! NIECH ŻYJE ZWIĄZEK RADZIECKI, OSTOJA POSTĘPU I POKOJU NA ŚWIECIE! NIECH ŻYJE NAUCZYCIEL I WÓDZ MAS PRACUJĄCYCH TOW. STALIN!

Wśród wielu złożonych pod listem podpisów członków podstawowych organizacji PZPR, przedstawicieli dyrekcji i Rady Zakładowej widnieją podpisy czołowych przodowników pracy polskiego hutnictwa, pierwszych wytwórców huty „Kościusko” — Floriana Gogolina, Władysława Truchana, Henryka Lorka, przodownicy pracy Anny Szymy i inne.

Zaprzędani podżegaczom wojennym przedstawiciele kliki Tito wykluczeni z Światowego Komitetu Obrońców Pokoju

RYM (PAP) — Obrady Stałego Komitetu Światowego Kongresu Zwolenników Pokoju zakończyły się. Na ostatnim posiedzeniu przemawiali delegaci Belgii, Iranu, Włoch i Iranu. Postanowiono powołać do życia stały sekretariat Komitetu.

Delegat Belgii przedstawił w swym przemówieniu fatalne skutki planu Marshalla i polityki wojennej kół rzą-

dzących Belgii. Sytuacja gospodarcza Belgii uległa pogorszeniu i stoi pod znakiem wzrostu masowego bezrobocia i pogłębiania się deficytu budżetowego. Złóża uranowe w Kongo Belgijskim zostały zaanektowane przez amerykański sztab generalny, co wywołało oburzenie narodu belgijskiego. Mówca zaznaczył, że naród belgijski w swej walce o pokój postawił sobie

za zadanie doprowadzić do tego, by złóża uranowe w Kongo służyły sprawie pokoju.

Na ostatnim posiedzeniu dokonano wyboru nowych członków Stałego Komitetu. W skład Komitetu weszli: Wolgini, Nieśmiejaniow (ZSRR), Johannes-Becher i Bernard Gering (Niemcy), Garaudy (Francja), Mustafa Amin (Syria), Godinowa (Czechosłowacja).

Delegat Libanu Tahet przedstawił rezolucję, potwierdzającą uchwałę w sprawie wykluczenia ze Stałego Komitetu Światowego Kongresu Zwolenników Pokoju — przedstawicieli kliki titowskiej. Rezolucja ta została jednomyślnie przyjęta.

Skarga Albanii w ONZ przeciw prowokacyjnemu naruszaniu granicy przez uzbrojone bandy faszystów greckich

TIRANA (PAP) — W związku z wiadomościami Radia Ateńskiego i agencji Reutersa o tym, że 25 października 1949 roku „obserwatorzy” Komisji Bałkańskiej byli rzekomo ostrzeliwani z terytorium albańskiego — Albańska Agencja Telegraficzna ogłosiła oświadczenie, w którym stwierdza:

Jak podano do wiadomości 28 października greccy monarcho-faszyści dokonali 25 października dwóch aktów prowokacyjnych, skierowanych przeciwko suwerenności terytorialnej Albanii.

1) 25 października o godzinie 3-ej uzbrojony patrol greckich faszystów przesyłał na terytorium Albanii w pobliżu słupa granicznego nr 39 idopiero potem, gdy albańska straż graniczna otworzyła ogień — wycofał się na swoje terytorium;

2) w tymże dniu o godz. 17-ej greccy monarcho-faszyści otworzyli ogień

z karabinu maszynowego na terytorium albańskie w pobliżu słupów granicznych 69 i 70.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Albańskiej Republiki Ludowej zażądało od tych prowokatorów ONZ telegramem z dnia 28 października 1949 roku.

Wiadomość, jakoby żołnierze albańscy 25 października otworzyli ogień na obserwatorów Komisji Bałkańskiej jest całkowicie bezpodstawa i służy określonym celom. Albańscy żołnierze graniczni otworzyli ogień jedynie na greckich monarcho-faszystów, którzy naruszali w prowokacyjnych celach suwerenność terytorialną Albanii.

Każde inne twierdzenie jest niezgodne z faktami, nie odpowiadającym rzeczywistości i stanowi ognio w łancuchu prowokacji, dokonywanych przez rząd ateński przeciwko Ludowej Republice Albanii.

Uwaga!

Na str. 2-ej artykuł o pracy tow. Stalina „Kwestia Narodowa a Marksizm” pióra A. Azizjana

Kryzys rządowy we Włoszech

Partia Saragata

RYM (PAP). — Komitet wyko nowego partii Saragata postanowił wycofać swych członków z rządu koalicyjnego. W związku z tym wicepremier Saragat, minister bez teki Tremelloni i minister handlu i przemysłu Lombardo podali się do dymisji.

Dymisja została spowodowana sporami między partią Saragata

wyczołafa swych ludzi z rządu de Gasperi'ego

a chrześcijańską demokracją na tematy personalne. Na decyzję kierownictwa partii Saragata wpłynęła również okoliczność, że partia ta traci w coraz większym stopniu swój stan posiadania. W tej sytuacji kierownictwo partii postanowiło zademonstrować pozorną opozycję wobec reżimu de Gasperi'ego.

Protestacyjny strajk powszechny objął całe terytorium Włoch

RYM (PAP). — Powszechny 8-godzinny strajk, proklamowany przez Włoską Konfederację Pracy na znak protestu przeciwko krwawej prowokacji policji w okolicy miasta Crotone (Kalabria), przeszedł w atmosferze solidarności i dyscypliny mas pracujących. Środek lokomocji w Rzymie i innych

miastach Włoch przestały działać o godz. 16-ej. W wielu ośrodkach przemysłowych odbyły się wiece protestacyjne.

Na miejsce, gdzie doszło do krwawych zafszęd udało się komisja członków parlamentu partii demokratycznych.

Manifestacje robotników Szkocji na cześć delegacji górników ZSRR

LONDYN (PAP). — Masy pracujące Szkocji serdecznie przywitały przybyłą tam delegację górników radzieckich i zaspokajają gość pytaniami o życie w Związku Radzieckim, o warunkach pracy górników radzieckich. Delegaci radzieccy opowiadają o tym, jak żyją i pracują górnicy w ZSRR.

W wielu ośrodkach górniczych Szkocji ludność urządza na cześć gości radzieckich manifestacje przywitań.

Ukraińska SRR rozwija się i krzepnie w wielkiej rodzinie narodów radzieckich

Referat sekretarza KP(b)U na sesji Rady Najwyższej USRR

KIJÓW (PAP). Na sesji jubileuszowej Rady Najwyższej Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej sekretarz KP(b)U Ukrainy N. S. Chruszczow wygłosił referat, w którym omówił doniosłość 10 rocznicy zjednoczenia narodu ukraińskiego, jako wielkiego święta mas pracujących całej Ukrainy, a zarazem ogólnego święta ZSRR.

Masy pracujące naszej Republiki — stwierdził na wstępie Chruszczow — spoglądają dziś z dumą na przebytą drogę i sumują wyniki historycznych osiągnięć zrealizowanych pod kierownictwem partii bolszewickiej i naszego mądrego wodza i nauczyciela, Wielkiego Stalina. Dzieki zwycięstwom Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej naród ukraiński zniszczył władzę obszarników i kapitalistów, oraz utworzył swe narodowe ukraińskie socjalistyczne państwo radzieckie. Jednakże nie wszystkie ziemie ukraińskie zostały wtedy zjednoczone w ukraińskim państwie radzieckim.

Nieczne plany zaborcze zachodnich imperialistów po historycznym Październiku

Usiłując zdławić rewolucję radziecką imperialiści anglo-amerykańscy i francuscy postawili stworzyć przeciwko naszemu krajowi z wrogich nam państw kapitalistycznych tzw. „kordon sanitarny”, aby zaś wzmocnić granicę z nami państwa kapitalistyczne, dopomogli im do za bory części ziem ukraińskich.

Mówca przypomina dalej obłudne stanowisko burżuazyjnych nacjonalistów ukraińskich, którzy mówią o swym dążeniu do utworzenia „wolnej” Ukrainy okazali się w istocie rzeczy zaciętymi wrogami i gniebielami wolności ludu ukraińskiego.

Lud Zachodniej Ukrainy, Bukowiny Północnej i Ukrainy Zakarpaciej — podkreśla mówca — nigdy nie uznawał władzy okupantów. Ani na jeden dzień nie ustawała tam walka o zjednoczenie z Ukrainą Radziecką. Masy pracujące Lwowa oraz innych zachodnio-ukraińskich miast i wiosek wielokrotnie z bronią w ręku, występowały pod czerwonym sztandarem do walki o wiarę radziecką. Zdumiono jednak rewolucyjne wystąpienia tamtejszych robotników i chłopów. W swej polityce kolonizatorskiej okupanci oparli się na ukraińskich nacjonalistach burżuazyjnych.

Rząd radziecki, Partia Bolszewików, narody Związku Radzieckiego pamiętały zawsze o swych ukraińskich braciach. Jeszcze na XV zjeździe Partii w 1930 r. Stalin oświadczył:

„W składzie ZSRR jest Ukraina. Jest jednak również druga

Delegacja uczonych radzieckich w drodze do Czechosłowacji

WARSZAWA (PAP). Odnajdą bawili przejeżdżając w Warszawie w drodze do Czechosłowacji grupa działaczy kulturalnych radzieckich z Iwanem Mieszczańinowem członkiem Radzieckiej Akademii Nauk na czele.

Delegacja uczonych radzieckich weźmie udział w Tygodniu Pogłębień Przyjaźni Radziecko-Czechosłowackiej.

Ukraina, w składzie innych państw.”

Te słowa Stalinskie — podkreśla Chruszczow — przypominają narodowi radzieckiemu, a także ukraińskiemu, że nadejdzie czas, gdy państwo radzieckie wyzwoli ziemie zachodnio-ukraińskie.

Doniosła ustawa ZSRR po wrześniu 1939 r.

Przypominając okres po wrześniu 1939 r., mówca stwierdza, że data ta zapisała się złotym zgłoskami w dziejach narodu ukraińskiego. Wówczas to V nadzwyczajna sesja Rady Najwyższej ZSRR zadośćuczyniła prośbie Zgromadzenia Narodowego Zachodniej Ukrainy i przyjęła ustawę o włączeniu Zachodniej Ukrainy w skład ZSRR i o zjednoczeniu jej z Ukrainą Socjalistyczną Republiką Radziecką.

Później — przypomina Chruszczow — zjednoczyły się również z Ukrainą Radziecką: Bukowina Północna, Obwód Izmailski i Ukraina Zakarpacka. W ten sposób dokonano się połączenie ziem ukraińskich w ramach jednolitego ukraińskiego państwa radzieckiego.

Rozwój gospodarczy ZSRR

Chruszczow mówi następnie o szybkim tempie odbudowy przemysłu USRR. Stwierdza, m. in., że plan pierwszych trzech lat powojennej 5-letki stalinskiej wykonany został na Ukrainie w dziedzinie przemysłu w 103 proc., a plan 9 miesięcy — w 104 proc.

Ogromne sukcesy budownictwa socjalistycznego osiągnięto w obwodach zachodnich, w obwodzie izmailskim i na Ukrainie Zakarpackiej. Rozwój przemysłu obwodów zachodnich postępuje w przyspieszonym tempie. W latach powojennych powstała nowa gałąź gospodarki narodowej — przemysł gazowy. Zbudowany został gazociąg Daszawa-Kijów. W myśl inicjatywy Generalissimusa Stalina rozwija się przemysł wienie starego miasta ukraińskiego — Lwowa.

Mówca opisuje z kolei imponujące osiągnięcia kulturalne obwodów zachodnich i wzrost świadomości politycznej robotników i wszystkich ludzi pracy na tych obszarach.

Dalszą część swej mowy referent poświęcił omówieniu sukcesów rolnictwa ukraińskiego.

Wielkie doświadczenie historyczne chłopstwa kołchozowego naszego kraju — stwierdził Chruszczow — przekonało pracujących chłopów obszarów zachodnich, że tylko w kołchozach można pozyskać się nędzy i zaoferować i osiągnąć zamocnienie kulturalne i polityczne. Masy chłopów wkroczyły zdecydowanie na drogę kołchozów. Już obecnie w obwodach zachodnich zorganizowano 6 tys. kołchozów, skupiających 61 proc. gospodarstw chłopskich. Za sukcesy na polu gospodarki rolnej 22 czołowym kołchozom obwodów zachodnich, obwodów izmailskiego i Zakarpackiej Ukrainy nadano tytuły Bohaterów Pracy Socjalistycznej, a 1.042 osoby odznaczono orderami i medalami Związku Radzieckiego. Są to — podkreśla mówca — byli chłopcy i robotnicy rolni. Wolna praca w kołchozach przyniosła im chwałę i wysokie nagrody.

Podniesienie dobrobytu mas pracujących

Chruszczow omawia szczegółowo osiągnięcia na polu podniesienia do-

broytu mas pracujących, rozwoju nauki, kultury i sztuki, organizacji opieki nad zdrowiem na zachodniej Ukrainie. W wielu wioskach nie było tam dawniej żadnych szkół, a istniejące szkoły umożliwiały naukę jedynie niezbyt bogatej i zamożnej części ludności. Obecnie w każdej wiosce zachodnich obwodów Ukrainy istnieją szkoły, w których wszyscy dzieci pobierają naukę w języku ojczystym. W ciągu ostatnich trzech lat w obwodach zachodnich zbudowano 1.087 nowych szkół. Do chwili zjednoczenia w obwodach zachodnich było jedynie 5 wyższych zakładów naukowych, do których uczęszczali przeważnie dzieci kapitalistów, obszarników i kulaków. Obecnie jest tam 25 wyższych zakładów naukowych i 120 szkół technicznych.

Na całym terytorium Ukrainy państwa bolszewicka wychowała 700-tyśleć armię inteligencji radzieckiej — pracowników partyjnych, inżynierów, agronomów, nauczycieli, lekarzy i innych specjalistów.

Olbrzymie zdobycze narodu ukraińskiego we wszystkich dziedzinach życia politycznego, materialnego i kulturalnego — podkreśla Chruszczow — stały się możliwe dzięki temu, że Ukraina radziecka wchodzi w skład wielkiego Związku Radzieckiego jako równouprawniona Republika. Siła Ukrainy radzieckiej tkwi w przyjaźni narodu ukraińskiego z wielkim narodem rosyjskim i z innymi narodami ZSRR.

Naród ukraiński wierny będzie swej ojczyźnie socjalistycznej

Lenin i Stalin — stwierdza w dalszym ciągu mówca — prowadzili zdecydowaną walkę z nacjonalizmem, zarówno wielkorusyjskim jak i lokalnym, walcząc o jedność mas pracujących wszystkich narodowości, wzywając do dalszego zacieśnienia braterskiego sojuszu narodów rosyjskiego i ukraińskiego oraz wszystkich narodów ZSRR. Mówca podkreśla, że w walce o zwycięstwo Rewolucji Socjalistycznej na Ukrainie olbrzymie znaczenie posiadał fakt, iż Lenin i Stalin zdemaskowali antynarodową i zdradziecką politykę ukraińskich nacjonalistów burżuazyjnych, którzy zawsze gwałbili się z obcymi zaborcami i wyzykiwali wolną i niepodległą Ukrainę.

Leninowsko-stalinska przyjaźń narodów ZSRR zapewniła Ukrainie olbrzymią pomoc w latach wojny domowej i interwencji, w latach budownictwa socjalistycznego i w okresie wielkiej wojny w obronie ojczyzny.

Toteż — jak podkreślił mówca — narody Związku Radzieckiego, a w tej liczbie naród ukraiński, wychowane w duchu przyjaźni stalinskiej, w duchu plemiennego patriotyzmu radzieckiego, były zawsze i będą wierne swej wielkiej ojczyźnie — Związkowi Radzieckiemu.

Wzrastają siły pokoju

Obszerny ustęp referatu Chruszczow poświęcił sprawie wzrostu międzynarodowego autorytetu ZSRR, wzmocnienia sił demokratycznych obozu antyimperialistycznego, sukcesów socjalistycznego budownictwa w krajach demokracji ludowej.

Z dniem każdym — stwierdza mówca — krzepnie i rozwija się

współpraca polityczna, gospodarcza i kulturalna między krajami demokracji ludowej a ZSRR. Kraje demokracji ludowej skupiają się wokół Związku Radzieckiego, gdyż widzą w nim swego najbardziej stanowczego i konsekwentnego obrońcę. Masy pracujące krajów demokracji ludowej doświadczeń swoich dziejów przekonały się, że tylko ścisła przyjaźń ze Związkiem Radzieckim stanowi gwarancję sukcesu na drodze do socjalizmu. Przyjaźń krajów demokracji ludowej z ZSRR stanowi mocną gwarancję wolności i niepodległości tych krajów. Ten, kto by usiłował osłabić tę przyjaźń, kto usiłowałby odejść od leninowsko-stalinskiej polityki międzynarodowej — ten zdradza swój naród, ten pomaga imperialistom.

Wymownym tego przykładem jest tragiczny los narodów Jugosławii. Zdradca Tito i jego klika zaprzeczając się imperialistom amerykańskim, przekształcił Jugosławię w obojętą koncentrację. Zlikwidował on demokratyczne zdobycze narodów Jugosławii i wprowadził w nich faszyzm. Cała postępową ludność piętnuje tę bandę zdrajców, a

narody Jugosławii zrywają się do walki przeciw faszyzmu i klacie Tito.

W dalszym ciągu swego referatu Chruszczow wspominał o doniosłości wielkiego zwycięstwa rewolucji ludowej w Chinach i utworzenia Niewielkiej Republiki Demokratycznej.

Nie ma i nie może być obecnie siły — oświadczył mówca — która zatrzymałaby zwycięski pochód milijonów pokój narodów świata ze Związkiem Radzieckim na czele — do komunizmu.

Kończąc mówca oświadczył: Naród ukraiński jeszcze mocniej zwróci swe szeregi wokół partii bolszewickiej, wokół Komitetu Centralnego WKP(b), wokół swego Wielkiego Wodza i Nauczyciela Tow. Stalina. Bez niego nie możemy kroczyć naprzód i wraz ze wszystkimi narodami Związku Radzieckiego osiągnąć nowe zwycięstwa w walce o komunizm.

Referat Chruszczowa był przerywany wielokrotnie hucznymi oklaskami, a po ostatnich słowach mówcy rozległa się burzliwa owacja na cześć Generalissimusa Stalina.

Katowski uczeń i naśladowca

Makronisos — średniowieczna katownia

Faszyzowskie obozy koncentracyjne w Grecji muszą być zlikwidowane

SOFIA (PAP). Dziennik „Maha” opublikował artykuł generalnego sekretarza greckiej Partii Socjalistycznej Ciriakosa, poświęcony przyjętej niedawno przez władze ateńskie ustawie o „przekształceniu na rodowym” lub o reorganizacji monarcho-faszyzowskich obozów koncentracyjnych na wyspie Makronisos.

W poprzednich artykułach Ciriakos określił te ustawy „jako uosobienie faszyzowskiej samowoli”.

Nowa inkwizycja — pisze autor — zalegalizowała użycie gwałtu nad sumieniem obywateli. Wszelkimi środkami, nawet najbardziej okrutnymi, dąży ona do wymuszenia na grzeszniku słów skruchy, skruchy za niedokonane czyny, za niewypowie-

dane myśli i za przekonania, których nie posiada.

Oddany na „przekształcenie” grzesznik winien oświadczyć, że nigdy nie był komunistą i potępia komunizm. Lec to jeszcze nie wystarczy. Grzesznik winien opublikować to oświadczenie i wysłać do wielu ludzi, wien występować na placu w swoim mieście lub wsi, wien stać się aktywnym agentem reakcji i policji i zasłuchiwać na ogólną pogardę ludności. Jedynie wtedy partie rządzące uznają, że nie zagraża przyszłym wyborom.

Na zakończenie autor wyraża przekonanie, że obozy koncentracyjne na wyspie Makronisos będą zlikwidowane, ponieważ ich średniowieczne metody wywołują obrzydzenie wszystkich prawdziwych demokratów i wszyst-

Na marginesie

Astronom

== w opałach

Grupa astronomów amerykańskich z obserwatorium w Mac Donald (stan Texas) zaprosiła w ub. r. wybitnego uczonego francuskiego — Daniela Challengego, do celu dokonania wspólnych badań naukowych. By pojechać do USA, trzeba mieć wizę konsularną, — zaś konsulat amerykański w Paryżu tak długo zwlekał z jej wydaniem, że Challengego, ze względu na jego wiek, zwaną z pewnymi terminowymi obserwacjami, stała się niepotrzebna i bezcelowa.

Nauczeni tym doświadczeniem astronomowie z Mac Donald, zwrócili się za pomocą w bież. roku z zaproszeniem do prof. Challengego, precyzując, iż jego przyjazd konieczny jest w sierpniu. Prof. Challengego zwrócił się z kolei do konsulat USA w Paryżu, z prośbą o udzielenie wizy. W konsulacie poddano francuskiego astronoma szczegółowemu badaniu, jakie są jego poglądy polityczne, jak się zapatruje na plan Marshalla, co sądzi o doktrynie Trumana — itd. itp.

Po ukończeniu tego śledztwa, urzędnik konsulat oświadczył prof. Challengego, że wizy wydać mu nie może, a to ze względu na następujące okoliczności: po pierwsze, prof. Challengego jest członkiem Towarzystwa Przyjaźni Francusko-Radzieckiej; po drugie, jako członek tego Towarzystwa, prof. Challengego niewątpliwie solidaryzował się z krytyką przemówienia b. belgijskiego ministra spraw zagranicznych — Spaaka, wygłoszonego w listopadzie 1948 roku.

Oczywiście, zdumiony astronom francuski nie mógł z początku zrozumieć, co wspólnego ma z jego podróżą do USA belgijski minister spraw zagranicznych, nota bene już nie urzędujący. Ostatecznie jednak prof. Challengego zrozumiał, iż p. Spaak był przecież plenipotentem imperializmu amerykańskiego na Belgii, a więc krytyka jego osoby stanowi zarazem krytykę polityki kół rządzących w Stanach Zjednoczonych.

Ostatecznie, prof. Challengego do USA nie pojechał. A z jego przegrod, związanych z niedozwoloną podróżą wynika, że jeśli ktoś chce badać gwiazdy na niebie „wielkiej demokracji” amerykańskiej, musi uprzednio zapoznać się z świadectwem „prawomówności” od policji USA lub też słyszeć „komisji do badania działalności antyamerykańskiej”. Inaczej — ani rusz.

B. D.

O PRACY JÓZEFA STALINA „Kwestia narodowa a leninizm”

Napisał A. Azizjan

Punktem wyjścia w pracy „Kwestia narodowa a leninizm” jest rosyjska, marksistowska teoria narodu, opracowana w 1913 roku przez towarzysza Stalina w klasycznym dziele pt. „Marksizm a kwestia narodowa”. Pracę tę Lenin nazwał najlepszą ze wszystkich, co stworzył marksizm w zagadnieniu narodowym. „Dwie teorie narodu walczyły wówczas, i odpowiednio do tego, dwa programy narodowe: austriacki, popierany przez Bund i mieniszewizm, oraz rosyjski, bolszewicki” — pisał towarzysz Stalin (Dziela, T. IV, str. 370).

W swej pracy „Marksizm a kwestia narodowa” towarzysz Stalin zadł drugocowy cios poglądom i dogmatom oportunistycznym II Międzynarodówki w kwestii narodowej i po raz pierwszy w literaturze marksistowskiej stworzył naukową, materialistyczną definicję narodu:

„Marksieci rosyjscy już od dawna mają swoją teorię narodu. Według tej teorii naród, to historycznie ukształtowana trwała wspólnota ludzi, powstała na gruncie wspólności zewnętrznych cech zasadniczych, mianowicie: na gruncie wspólności języka, współ-

ności terytorium, wspólności życia ekonomicznego oraz wspólności układu psychicznego, przejawiającego się we wspólności specyficznych cech kultury narodowej.”

Dopiero całokształt tych czterech cech stwarza naród.

Towarzysz Stalin poddał krytyce tych wszystkich, którzy usiłowali uzupełnić tę definicję narodu nową, piątą cechą — posiadaniem własnego odrębnego państwa narodowego. Towarzysz Stalin dowiódł niezbicie, że taki punkt widzenia wyklucza z rzędu narodów ludy uciśnione i niepełnoprawne, usprawiedliwia zabory imperialistyczne i uciśk kolonialny, prowadzi do usprawiedliwienia pozycji nacjonalistów burżuazyjnych, którzy twierdzą, że narody radzieckie po zjednoczeniu w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich rzekomo przestają być narodami.

Marksistowska teoria narodów nabrała olbrzymiego znaczenia między narodowego. Doświadczenia Związku Radzieckiego i cała historia narodów w epoce ogólnego kryzysu kapitalizmu potwierdziły, że jedynie na podstawie bolszewickiej teorii narodu

rewolucyjna partia proletariacka może wypracować konsekwentnie interwencyjną politykę w kwestii narodowej, uwzględniającą swoiste cechy społecznych warunków, przeszłości historycznej, bytu, tradycji narodów, znajdujących się na najrozmaitszych szczeblach rozwoju gospodarczego i kulturalnego.

Towarzysz Stalin w swej pracy „Kwestia narodowa a leninizm” wykazał, że tylko na bazie marksistowskiej teorii narodu można słusznie zrozumieć proces powstawania i rozwoju narodów. Stalin poddał krytyce błędne twierdzenie, jakoby narody powstały jeszcze w epoce przedkapitalistycznej.

W epoce przedkapitalistycznej istniały jedynie poszczególne elementy narodu. Znajdowały się one jednakże w stadium embrionalnym i tworzyły jedynie możliwość ukształtowania się narodu w przyszłości w określonych, sprzyjających warunkach. Możliwość ta przekształcała się w rzeczywistość w okresie narastającego kapitalizmu z jego wynikiem narodowym, z jego ośrodkami gospodarczymi i kulturalnymi. Wycisnęło to piętno na charak-

terze narodów, powstałych pod egidą burżuazji, na charakterze powstałych w owym czasie ruchów narodowych. Narody te były burżuazyjne, a ruchy narodowe, noszące w istocie swej charakter burżuazyjny, były związane z losem burżuazji.

„Burżuazja oraz jej partie nacjonalistyczne — pisał towarzysz Stalin — były i pozostają w tym okresie główną siłą kierowniczą takich narodów. Pokój klasowy w tonie narodu gwoi „jedność narodu”; rozszerzenie terytorium swego narodu droga zagarniania cudzych terytoriów narodowych; nieufność i nienawiść do obcych narodów; uciśk mniejszości narodowych; wspólny front z imperializmem — taki jest ideologiczny i społeczno-polityczny bagaż tych narodów.”

Przed zwycięstwem Rewolucji Październikowej istniały jedynie narody burżuazyjne i one to właśnie były przedmiotem badania naukowego pracy towarzysza Stalina pt. „Marksizm a kwestia narodowa”.

Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa, która zapoczątkowała nową erę w historii ludzkości, na-

tożnym ciosem rozbiła każdą uciśnioną klasową i narodową w naszym kraju. W życiu narodów ZSRR zaszły olbrzymie przesunięcia, ukształtowały się nowe narody radzieckie.

„Klasa robotnicza i jej międzynarodowizacja — pisał towarzysz Stalin — są siłą, która spaja te nowe narody i kieruje nimi. Sojusz klasy robotniczej z pracującym chłopstwem w tonie narodu w celu zlikwidowania resztek kapitalizmu w imię zwycięstwa budownictwa socjalizmu; zniszczenie resztek uciśku narodowego w imię równouprawnienia i swobodnego rozwoju narodów i mniejszości narodowych; zniszczenie resztek nacjonalizmu w imię utrwalenia przyjaźni pomiędzy narodami i ugruntowania międzynarodowizacji; jednolity front ze wszystkimi uciśnionymi narodami w walce przeciwko polityce zaborów i wojen zaborczych, w walce przeciwko imperializmowi — takie jest duchowe i społeczno-polityczne oblicze tych narodów.”

Takie narody należy kwalifikować jako narody socjalistyczne.

* Cytaty z pracy Stalina „Kwestia narodowa a leninizm” zostały zaczerpnięte z polskiego przekładu ogłoszonego w zeszytach „Nowych Drog” seria filozoficzna 2.

(Dalszy ciąg w numerze jutrzejszym)

Musimy mieć coraz więcej dobrego chleba

Cele i zadania Polskich Zakładów Zbożowych

Coraz lepsze zbiory w Polsce zapewniają obfitość chleba, którego braku dziś już nikt w Polsce nie odczuwa. Polityka rządu Polski Ludowej, zapewniająca wsi stałe, opłacalne ceny za dostarczane zboże, dokonana reorganizacja skupu — wydały pożądane rezultaty.

Wykonawcą rządowej polityki w sprawie zboża i dostarczenia chleba ludności, pracującą są Polskie Zakłady Zbożowe, powołane do życia w roku 1948. One to kierują akcją skupu zboża na wsi i one są głównym dyspozytorem zboża oraz przetworów zbożowych.

Mimo licznych trudności, w jakie zwłaszcza obfitość okresu organizacyjny, Polskie Zakł. Zboż., na ogół wywiązują się zadowalająco ze swych zadań. Plan skupu zboża w województwie łódzkim za trzy kwartały bieżącego roku wykonany został w 93 procent, sprzedaży — w 100,8 proc. W ciągu tego samego okresu, placówki produkcyjne PZZ na terenie województwa łódzkiego dostarczyły ponad 91 tys. ton przetworów zbożowych, wykonując plan w 109,3 proc.

Chcemy jeść dobry chleb

Ale to wszystko nie znaczy, że sprawa chleba jest już zupełnie pomyślnie rozwiązana. Ludność pracująca miast chce nie tylko spożywać chleb w dostatecznej ilości. Pragniemy, aby był on za-

rozm smaczny i zdrowy. Kupując chleb z 60 proc. maki, chcemy, aby rzeczywiście był on upieczony z maki 60 proc. Są to służne wymagania, które — trzeba stwierdzić — nie zawsze bywają w pełni zaspokajane. Jakość chleba zależy nie tylko od pracy piekarni, z której pochodzi. Zależy ona w znacznej mierze również od pracy różnych ogniw aparatu, zajmującego się skupem zboża, magazynowaniem, transportem i przemiałem, od pracy Polskich Zakładów Zbożowych.

Konieczność odpowiedniej klasyfikacji

Skup w terenie dokonywany jest z upoważnienia Polskich Zakładów Zbożowych przez gminne spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej. Ich aparat, mimo ustawicznego szkolenia, nie zawsze jest w stanie przeprowadzić odpowiednią klasyfikację kupowanego zboża. Powoduje to często konieczność zbędnych transportów (gdy na przykład zboże jakościowo złe kieruje się do magazynów, jako rezerwy), sprawia następnie wiele trudności przy magazynowaniu, a jednocześnie, gdy i

ogniwa PZZ nie dokonają właściwej klasyfikacji przyjmowanego zboża — wpływa na jakość maki.

Stąd wniosek — należy wzmoczyć szkolenie pracowników, zatrudnionych przy skupie, oraz magazyńców w dziedzinie umiejętności klasyfikacji zboża i w sposób bardziej racjonalny dysponować towarami, należnie od jego jakości.

Wędrowni zboża

W województwie łódzkim wyróżniają się trzy powiaty o dużej podaży zboża. Są to powiaty: łowicki, kutnowski i łęczycki. Zakupy, dokonywane w tych powiatach, stanowią około 50 proc. zakupów, przeprowadzanych w całym województwie. Wydawało by się, że tu właśnie powinno ogniskować się przetwórstwo zboża. Tak jednak nie jest. Istnieje tu tuż obok siebie dwa powiaty: łowicki i kutnowski, które — mimo że są to powiaty o dużej podaży zboża, nie mają jednak odpowiednich zakładów przetwórczych, lecz o małą podażą zboża, jest powiat sieradzki. Ale podobnie, jak i rejon pierwszy, wykazuje się on małą zdolnością magazynowania zboża.

Stąd wypływa konieczność dokonywania przerzutów zboża, które odbywa się niejednokrotnie długą drogą — najpierw do magazynów, potem do młynów, by wreszcie znowu poprzez magazyny, gdzie indziej położone, trafić do konsumenta. Ta wędrownia zboża jest niekiedy niekorzystna, niepotrzebnie absorbuje środki transportowe i powoduje zbędne wydatki.

Niekiedy przyczyną tych niepotrzebnych wędrowek jest niedostateczne wyposażenie techniczne młynów.

Trzeba nowych magazynów i młynów

Przed Polskimi Zakładami Zbożowymi stoi więc zadanie uwzględnić te wszystkie potrzeby. W ramach planu pięcioletniego powinny powstać odpowiednio rozmieszczone magazyny i placówki przetwórcze, w taki sposób, aby usunąć niepotrzebne przerzuty zboża i maki. Trzeba

też dokonać udoskonalenia technicznych w pracujących już młynach, zwłaszcza, że nie wszystkie są przystosowane do przemiału pszenicy.

To zadanie wiąże się również z produkcją młynarską. Województwo nasze dostarcza poważnych ilości żyta, którego nadwyżki kierowane są nawet do innych części Polski. Uprawa pszenicy zaspokaja natomiast zaledwie 20 procent naszych potrzeb. Musimy więc zaopatrywać się w pszenicę w innych województwach. Przed rolnikami naszymi stoi zatem zadanie możliwie najpełniejszego zwiększenia terenów uprawy pszenicy w naszym województwie.

Bardzo ważnym zagadnieniem pracy Polskich Zakładów Zbożowych jest planowanie i wykonywanie planów. Dotychczasowa praktyka wykazuje, że plany roczne skupu zboża są wykonywane, natomiast w wykonywaniu planów miesięcznych są znaczne odchylenia. A przecież zaopatrzenie ludności w chleb i makę musi odbywać się bez żadnych przerw. Nakłada to na cały aparat skupu PZZ i gminnych spółdzielni, jak również na gminne organizacje partyjne obowiązek czuwania, aby plany skupu wykonywane były systematycznie.

To i o tym

Zblamowany „Katon”

Był, uważacie, taki facet w starożytności. Katon, proszę was, się nazywał. Grzmiał on, moi złości, na wszelką, jak to się mówi, nieprawdę, demaskował grundy i korupcję, piętował, że tak powiem, zło tudzież zło. grzech. Walczył z tymi i innymi przywódcami, ale sam był niby model. Model prawości, uczciwości i głębokiej moralności.

Kongresman amerykański, Thomas, próbował poznać na Katona. Tak niby z niego „uczciwy patriota”, taki „dobry yankee”, taki — uważacie — „se sprawa dobra publicznego na sercu”, że aż go mianowali przewodniczącym Komisji Izby Reprezentantów „dla badania działalności antyamerykańskiej”. Żeby grzmiał na „nieprawdę” postępu i demokracji, żeby demaskował wszelkie „grzeszne wystąpienia” przeciw polityce „salutarnego” rządu amerykańskiego, żeby pociągał do odpowiedzialności tych wszystkich, którym nie odpowiada „głęboka etyka” imperializmu i „bogobojnego” Wall-Streetu...

Ano, jak wiadomo, Thomas na swym stanowisku wcale niechętnie działał. Niemalą ilość osób, proszę was, o „nieprawdę” antyamerykańską oskarżył i przed swoją „komisją” postawił. „Mrugnięcie okiem” albo t.zw. „krzywe spojrzenie” od razu „piętnował” jako „akcję na rzecz komunizmu”. I w ogóle chyba z dobre pół Ameryki Północnej „zdemaskował” jako „nieprawomyślną”, „wywrotową” i „niepatriotyczną”. „Gwiazdy” filmowe nawet do więzienia — „na wszelki wypadek” — posyłał. Taki, uważacie „Katon”...

Tylko, że, psiaśkość, ostatnio wydało sztyło z worka, że Thomas to wcale nie taki Katon, jak to go Truman i jego najbliższe otoczenie maluje. Kat, owszem, ale bynajmniej nie Katon. Bo przede wszystkim — złodziej. Pieniążki publiczne po prostu sprzeniewierzał. On — ten „uczciwy”, ten „czysty”, ten „patriota”, ten „wórg nieprawości”. Za parę dni stanie, uważacie przed sądem. Przed sądem państwowym czy też sądem Izby Reprezentantów. To zresztą nieważne.

Przed sądem bowiem amerykańskiej opinii publicznej stoi już od dawna. Ta przecie o wiele wcześniej wydała na Thomasa wyrok potępiający. Na niego i na tych, którzy go na „Katona” Stanów Zjednoczonych ustalili wyroki, nawet nie wiedząc, że mister Thomas to zwykły złodziej, lecz znając go tylko jako pacholka reakcji USA.

E. Tam

Przed wyborami do ORZZ w Łodzi przygotowania do akcji wyborczej w pełnym toku

Za kilka tygodni odbędą się wybory do Okręgowej Rady Związków Zawodowych w Łodzi. Wobec tego prezydium ORZZ zwołało Instrukcyjną odprawę przedstawicieli Zarządów Oddziałów, Zarządów Okręgowych oraz Rad Zakładowych. Przewodniczył odprawie przewodniczący Okręgowej Rady Związków Zawodowych, tow. Krzyżaniński, który wygłosił referat polityczny. Instrukcję omówił tow. Filipiak.

W okresie przygotowywania wyborów do ORZZ cała uwaga wszystkich ogniw związkowych musi być skupiona dookoła tego zagadnienia. Zadaniem innych akcji nie wolno przeprowadzać w tym okresie. Chodzi bowiem o to, aby wybory stały się wydarzeniem, którym będą żyli wszyscy członkowie Związków Zawodowych.

Aby akcji wyborczej nadać z miejsca właściwy rozmach, w każdym z zakładów pracy powinna się odbyć wspólna narada członków Rady Zakładowej, meżów zaufania, sekretarzy Organizacji Partyjnej i przedstawicieli dyrekcji. Na naradach tych zostanie omówiony cały przebieg akcji przedwyborczej i wysunięty zostanie kandydat na delegatów. Należy przy tym pamiętać, by ilość kandydatów była o 50 procent większa od przewidywanej liczby delegatów. Ponadto każda kandydatura należy omówić na zebraniach grup związkowych. W ten sposób na listę kandydatów wejdą tylko najbardziej zasłużeńi i popularni wśród załogi partyjni i bezpartyjni towarzysze, przodownicy pracy — kobiety i mężczyźni oraz przedstawiciele młodzieży.

Jak się będą odbywały wybory w zakładach? A więc każdy oddział fabryki wybiera w jawnym głosowaniu delegatów na konferencję zakładową, w proporcji — 1 delegat na 50 członków Związku Zawodowego. Na konferencji zakładowej, w tajnym głosowaniu, zostaną wybrani delegaci na konferencję okręgową, w proporcji — 1 delegat na 2 tysiące członków Związku Zawodowego.

Jeśli chodzi o mniejsze zakłady, to miast konferencji oddziałowych odbędą się konferencje zakładowe, które wybiorą delegatów na konferencję międzyzakładową, jak to na przykład nastąpi w dziedzińskiej. Należy tu dla jasności dodać, że całkowicie małe zakłady pracy, za-

trudniące mniej niż 50-ciu pracowników, wybierają również po jednym delegacie na konferencję międzyzakładową, a Związek branżowy, liczący poniżej 2 tysięcy członków, także ma prawo do wyboru jednego delegata. A więc na konferencji okręgowej będą reprezentowane wszystkie branże i wszystkie zakłady pracy — od najmniejszych do największych.

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Narady techniczne w MZK mijają się z celem

Na pewno każdy pamięta, z jakim zadowoleniem przyjeżdżał wiadomość o urzędowaniu we wszystkich zakładach pracy narad technicznych, które miały w dalszym ciągu mają za zadanie podniesienie jakości produkcji oraz jej usprawnienie. Narady te odbywały się w dalszym ciągu i stały się po prostu chlebem codziennym każdego zakładu pracy.

Również i u nas, w MZK, odbywały się takie narady techniczne, z tą jednak różnicą, że zniknęły one nieco swój charakter od chwili, kiedy je wprowadzono. Każdy pracownik, który był na pierwszych zebraniach, mógł zauważyć wówczas niezwykle zainteresowanie uczestników, olbrzymią żywość obrad oraz wie-

le inicjatywy ze strony zebranych. Dzisiaj sytuacja ta uległa całkowitemu zmianie. Narady toczą się w nudnej atmosferze, nie ma już jakiegokolwiek ożywienia ani inicjatywy ze strony zebranych, a co gorsze, ma się wrażenie, że wszyscy przybywający na nie, robią to z niechęcią, jak gdyby wypełniali jakiś nieprzyjemny obowiązek.

Gdzie znajduje się zatem źródło tej tak krańcowej zmiany? Na to pytanie nie trudno odpowiedzieć, jeśli uważnie przysłuchamy się przebiegowi tych narad i porównamy je z początkowymi naradami. Dzisiejsze narady trudno tak nazwać. Stały się one raczej zebraniem sprawozdawczym, na których traci się cenny

czas na wysłuchiwanie sprawozdań poszczególnych kierowników o ilości wykopanej ziemi, założonych słupów i zużytych przy tym pracogodzin. Tymczasem przy zakładaniu tych samych słupów pracownicy MZK napełniali na olbrzymie trudności, które zostały pokonane przez pomysłowych pracowników, wprowadzono wiele ulepszeń w metodach pracy. O tym jednak nie ma mowy na naradzie technicznej, a inni pracownicy w dalszym ciągu męczą się przy zakładaniu słupów, nie wiedząc nie o sukcesach i doświadczeniach kolegów. Na omawianie spraw produkcyjnych nie ma po prostu czasu, ponieważ referaty sprawozdawcze trwają do późnej nocy. Odrzućmy się zupełnie od bolączek produkcji, od szerokości rzęs robotników. Na naradach nie zastanawiamy się np. nad tym, jak zmniejszyć ilość godzin niezbędnych na wykonanie takiej czy innej pracy, lecz ograniczamy się do powiadamiania zebranych, że wykonano tyle a tyle w ciągu tylu a tylu godzin. Tak prowadzone narady przestają interesować ogół pracowników.

Uważam, że jest to sygnał alarmujący i trzeba z tym jak najprędzej skończyć, ograniczając sprawozdania do niezbędnych rozmiarów.

Narady muszą poruszać bolączki produkcyjne i usuwać je przy współudziale całej załogi, inaczej tracą swój sens i zamierają.

Tadeusz Niedziałkowski
korespondent fabryczny „Głosu”
MZK.

Kobiety radzieckie

Nina Kraszeniennikowa dziewczyna — przodujący murarz

Przyjechała do Zakamska na Uralu z całą grupą komsolców, którzy na ochotnika zgłosili się do budowy fabryki-giganta. Nie wyróżniała się niczym spośród innych dziewcząt. Tylko kiedy zaśpiewała, wszystkie oczy zwracały się w jej stronę. Głos miała dziewczęcy i silny.

Przydzielono ją wraz z dwiema koleżankami do jednego z murarzy, jako siłę pomocniczą. Biegła z tagami, układała cegły, potławała szpadlem zaprawę murarską, a wszystko to czyniła z uśmiechem i żarliwością. Gdy znajdowała wolną chwilę, stawała obok murarza i przypatrywała się jego robotcie. Nie mogła wyjść z podziwu, widząc szybkość, z jaką wyrastał mur — po prostu w oczach.

— Ile kładziesz w ciągu dnia? — zapytała kiedyś młodego mistrza.
— Szesnaście tysięcy sztuk.
— A więcej nie można?
— Nie wiem, nie próbowałem.
— To trzeba spróbować! — rzuciła ostro.

— Widzisz ją! Też się znalazła doradczyni. Naucz się i sama spróbuj.

— Właśnie, że się nauczę i spróbuję.

— Właściwie to nigdy jej przez myśl nie przeszło, żeby się uczyć murarki. Bo jakże? Na całej ogromnej budowie wszyscy murarze, to mężczyźni. Kobiety wykonują tylko prace pomocnicze. Teraz jednak dojrzało w niej postanowienie.

— Będę się uczyła murarki — oświadczyła kategorycznie swoim koleżankom.

— Co ty, Nina! Zwariowałaś? Czy to robota dla osiemnastoletniej dziewczyny?

— Jeśli może ją wykonywać osiemnastoletni chłopiec, to i ja mogę. Czuję się na siłach.

Nina była zdobowczynią wielu nagród sportowych, a na jej pierś obok odznaki „Woroszyłowskiego Strzelca” wisiła odznaka „G. T. O.” (Gotów k trudu i obronie) marzenie wielu młodych radzieckich chłopców i dziewcząt.

Po pracy poszła do komsorga (kierownik grupy komsolowskiej).

— Stłopa! Chcę zostać murarzem!

Komsorg nie okazał zdziwienia. Zapytał tylko poważnie.

— A dasz radę?

— Dam.

No cóż... Ja pochwalam. Myśl godna komsolmki. Chodź, pójdziemy do praraba (kierownika robot na określonym odcinku).

Nikołaj Afanasjewicz odniósł się nieufnie do propozycji Niny, się przyparty do muru argumentami dwójki młodych ludzi, ustąpił i przydzielił Ninę do brygady murarzy w charakterze ucznia.

Uczymy się języka rosyjskiego ale koło TPPR nie kieruje pracą kursu

Miesiąc Pogłębiecia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej nie przeszedł bez echa w naszych zakładach. Nie ograniczyliśmy się do akademii, wyświetlania filmów radzieckich, popularyzacji prasy i lektury radzieckiej. Kierownictwo zakładów zorganizowało również systematyczny kurs nauki języka rosyjskiego. Kurs ten prowadzony jest przez nauczycielkę o wysokich kwalifikacjach, a słuchaczami kursu są pracownicy fizyczni i umysłowi naszego Zakładu.

Zainteresowanie nauką języka rosyjskiego wśród naszych pracowników jest olbrzymie. Niestety, trzeba jednak stwierdzić, że kurs ten nie wywołął żadnego odzewu w Zakładzie koła TPPR.

Zarząd Koła zadowolony się widocznie współpracą w urzędowaniu kursu, a dalszy jego rozwój pozostawiając samemu kursantom.

J. Kalinowska
korespondent fabryczny
PZPJG Nr 8

Wprawdzie przyjęto ją tam z kpiami i docinkami, ale Nina nie zwracała na to uwagi. Umiiała zresztą płacić pięknym za nadobne. Jej osty języczek niejednego już chłopaka zmusił do zamilknięcia.

Uplętnęły dwa miesiące, w ciągu których Nina zgłębiła wszystkie tajniki kunsztu murarskiego. Uczyła się nie tylko na budowie. Często przesiadywała w bibliotece i studiowała fachową literaturę, interesując się szczególnie broszurami, traktującymi o najnowszych metodach kładzenia cegły.

Dzień, w którym stanęła na rusztowaniu, jako wykwalifikowany murarz, był dla niej wielkim świętem.

Praca szła jej sporo. Jednakże wieczorem stwierdziła z rozczarowaniem, że trójka, którą kierowała, ułożyła tylko 10.200 sztuk cegły. A przecież niezmierzony ból we wszystkich mięśniach świadczył, że pracowała bardzo rzetelnie.

Nie dała się jednak opanować zniechęceniu. Stale ulepszając swą pracę, obmyślając każdy ruch, ustawiając w odpowiedni sposób swych pomocników, uzyskała po tygodniu wraz ze swą trójką się demnaście i pół tysiąca cegieł. Zgromadziła się cała załoga odcinka. Liczono kilka razy, ale cyfra pozostawała ta sama.

— To jeszcze nie wszystko, postawie i więcej — przechwalała się Nina.

Nie były to jednak przechwałki. Po kilku tygodniach w miejscowej gazecie ukazała się notatka, zawiadamiająca, że młody murarz Nina Kraszeniennikowa pobila swój własny rekord, układając w ciągu dnia 24.180 sztuk cegieł.

STALINOWSKI PLAN

walki z posuchą w ZSRR

przyczyni się również do złagodzenia klimatu w naszym kraju

„Nie można czekać na dobrodziejstwa przyrody, musimy je od niej brać — oto nasze zadanie”.
Słynne to zdanie genialnego biologa rosyjskiego Miczurina, stało się dewizą całej nauki radzieckiej i wszystkich postępów uczonych na całym świecie.

„Współczesna biologia musi badać sposoby praktycznego kierowania żywą przyrodą, przekształcać ją w interesach człowieka i poprzez praktyczne kierowanie coraz głębiej przenikać tajemnice materii żywej” — pisał biolog radziecki, W. Stoletow.

Pod tym kątem widzenia przeprowadzane są wszelkie doświadczenia i prace w Związku Radzieckim.

Do największych prac tego typu należy realizacja gigantycznego planu, uchwalonego z inicjatywą towarzysza Stalina w listopadzie 1948 r. przez partię bolszewicką i rząd, planu walki z posuchą na południowo-wschodnich terenach europejskiej części ZSRR. Tereny te od dawna już nawiedzają wiatry osuszające, biorące początek w pustynnych okolicach Środkowej Azji. Niszczycielska siła tych wiatrów przyspiesza degradację urodzajnych czarnoziemów, spowodowała zachłanną gospodarką rolą w carskiej Rosji. Obszarny stosunek do przyrody, który doprowadził do tak wielkiej katastrofy, nie był spowodowany brakiem wiedzy, ale bezrefleksyjnością i nieumiarowatością. W pasach leśnych będących w nich wody z topniejącego śniegu, która normalnie, będąc w tym czasie w nadmiarze, spływa do rzek.

Wszędzie, gdzie metody te zostały zastosowane, osiągnięto zwiększone kilkakrotnie zbiory.

Badania uczonych radzieckich, oparte na tych doświadczeniach, stworzyły podstawę wielkiego stalinińskiego planu zmiany klimatu.

Plan budowy ochronnych pasów leśnych przewiduje zasadzenie olbrzymich państwowych pasów leśnych o szerokości około 100 km każdy. Pasy te z których kilka będzie liczyć ponad 1000 km długości, przebiegające z północy na południe oraz wzdłuż głównych rzek — Uralu, Wolgi i Donu, stanowiąc będą forpacz, o którą wyruszą sobie zęby wszystkie suche i gorące wiatry. Jednocześnie cały obszar nawiedzany przez „suchowię” zostanie pokryty leśnymi ochronnymi pasami szerokości od 20 m do 100 m w kwadraty i prostokąty. Pasy leśne dzięki swemu składowi zapewnią zwartość, czyli nieprzepuszczalność dla wiatru na całej wysokości. Początkowo rolę ochronną odgrywać będą gatunki szybko rosnące, jak topola, klon, brzoza, olcha, później w miarę podrastania gatunków trwałych jak dąb, jesion, klon zakłostny, lipa, grab, wierzba, gatunki nietrwałe ulegną przetworzeniu. W pasach leśnych będą

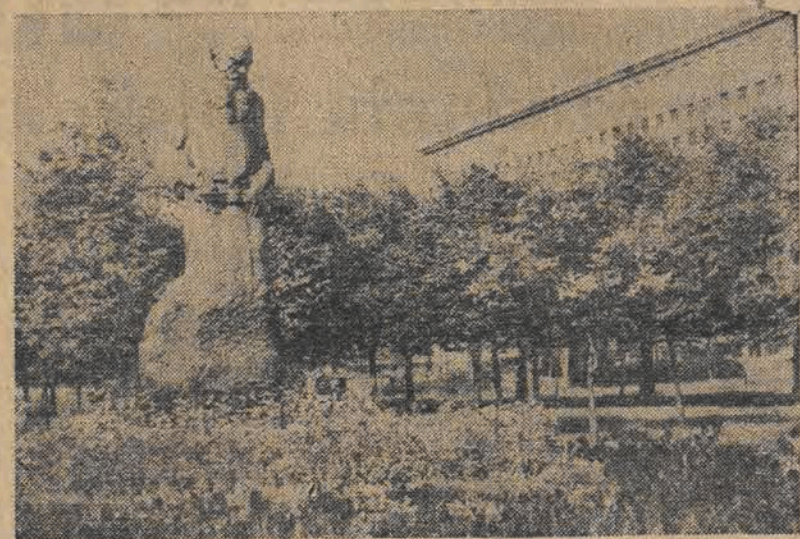
posadzone krzewy dzikie i owocowe oraz runo leśne, które dostarczą olbrzymiej ilości owoców.

Prace przeprowadzone na tak olbrzymią skalę zmieniają nie tylko klimat ZSRR, lecz wywiera wpływ na klimat nasz i innych sąsiadów Związku Radzieckiego. Okresy suszy wywołane u nas małą ilością opadów atmosferycznych powodowały znacznie większe straty, gdy były połączone z działaniem „suchowię”. „Suchowię” bowiem, gdy jest bardzo silny i długotrwały, dosięga i naszych terenów.

Opierając się właśnie na doświadczeniach ZSRR, nasze Ministerstwo Leśnictwa przeznaczyło pod zalesienie 105 tys. ha na południowo-wschodnich terenach Polski.

T. D.

Pomniki stolicy ZSRR

Wśród wielkiej ilości pomników upiększających wspaniałą stolicę Związku Radzieckiego — rzuca się również w oczy oryginalny w ujęciu pomnik wielkiego pisarza — Lwa Tołstoja — stojący wśród zieleni — na skwerze przy Wielkiej Pirogowskiej ulicy.

Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

Masy robotnicze Łodzi gorąco manifestują swe uczucia przywiązania i wdzięczności dla narodów ZSRR

Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej odbił się szerokim echem wśród mas pracujących naszego miasta. Robotnicy, pracownicy umysłowi, młodzież szkolna i pozaszkolna gorąco manifestowali swe uczucia wdzięczności i przywiązania do bratnich narodów ZSRR, zapisując się masowo na członków Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej oraz biorąc udział w licznych imprezach, zorganizowanych z okazji tego Miesiąca.

We wszystkich niemal zakładach pracy na terenie Łodzi odbyły się i odbywają akademie, połączone z wyświetlaniem filmów radzieckiej produkcji. Wydano okolicznościowe gazetki świąteczne, poświęcone tematyce radzieckiej. W wielu zakładach pracy zorganizowano kursy nauki języka rosyjskiego, cieszące się

nieślabnącym powodzeniem wśród szerokich rzesz robotniczych. Rozkolportowano również pokazne ilości prasy i literatury radzieckiej.

Jak nam donosi nasz korespondent fabryczny z PZPJG Nr 1 — tow. T. Smółski, w zakładzie tym odbyła się uroczysta akademie, połączona z występami artystycz-

nymi zespołów fabrycznych. Na akademii stawili się prawie wszyscy pracownicy zakładu, wyrażając swe uczucia szczerą przyjaźnią do ZSRR burzliwym oklaskami i okrzykami na cześć bohaterów narodów ZSRR i ich genialnego wodza, J. Stalina.

Sala robotniczej świetlicy PZPB Nr 2 — pisze nam korespondent fabryczny tow. Ryszard Holke — wypełniona była po brzegi. Mówcy w osobach tow. tow. Otwinowskiego i Kłajsta omówili szeroko historyczną bitwę pod Lenino i jej znaczenie w zbliżeniu się obu naszych narodów, po czym wyświetlono film produkcji radzieckiej pt. „Opo-

wieść o prawdziwym człowieku”. Również robotnicy energetyki uświetnili Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej wieczorkiem filmowo - odczytowym, w czasie którego tow. Kowalczyk omówił korzyści, jakie czerpiemy z sojuszu z tak potężnym i przodującym pod każdym względem sąsiadem, jakim jest Związek Radziecki.

W PZPB Nr 17 zebrani na uroczystej akademii z okazji Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej robotnicy, postanowili wysłać rezolucję do Zarządu Głównego TPPR, w której wyrażają hołd dla Armii Radzieckiej i jej wodza J. Stalina oraz masowo podpisać deklarację wstąpienia do TPPR.

Uroczysta akademie, zorganizowana staraniem koła TPPR przy CSS „Spolem” odbyła się w pięknie udekorowanej sali oddziału i zgromadziła około 300 osób. Po wygłoszeniu referatów przez członka koła ob. Stefana Matuszkiewicza, orkiestra Związku Zawodowego Prac. Spółdz. wykonała szereg utworów kompozytorów radzieckich, a członkowie koła wygłosili kilka recytacji zbiorowych i indywidualnych.

Akademie nieprzerwanie odbywające się w łódzkich zakładach pracy i masowy, entuzjastyczny udział w nich szerokich mas robotniczych są najlepszym dowodem uczuć, jakie społeczeństwo polskie żywi w stosunku do bratnich narodów ZSRR i Armii Radzieckiej, wywołaniej naszej spod jarzma okupanta oraz wyzysku kapitalisty. Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej — to jeszcze jeden dowód, że przyjaźń ta, zrodzona ze wspólnych walk naszych narodów, walk o wyzwolenie, nie jest czczym frazesem, lecz silną i nie rozerwalną więzią, która nie tylko w słowie, ale i w czynie zdaje swój egzamin.

(Sigma)

Wre praca artystycznych zespołów

Świetlice przygotowują się do festiwalu sztuk radzieckich

Znajdujemy się w przededniu festiwalu sztuk radzieckich, w którym obok teatrów zawodowych wezmą również udział fabryczne i związkowe teatry świetlicowe.

O zbliżającym się terminie występów świetlicowych nie mówi żadna „reklama”, a przecież zarówno wśród przyszłych widzów - robotników, jak i wśród mas interesujących się postępiami artystycznych zespołów robotniczych, panuje nastroj pełnego niecierpliwości oczekiwania.

Powstają nawet żartobliwe zakłady: — Czy aby artyści dobrze sztukę wystawiają, czy podobała im się trudna rola, a przede wszystkim — czy nie porzucą się na zbyt trudny repertuar?

— Może i trudny, — odpowiada tow. Rosiak, kierownik świetlicy w PZPB Nr 1 — ale obliczyliśmy nasze możliwości i doszliśmy do wniosku, że jednak możemy się podjąć przygotowania na festiwal „Rewizora” — Gogola.

Jak wyglądają te „możliwości”, można się przekonać, przyjrawszy się próbie.

28 osób zebranych w świetlicy Do mu Kultury PZPB Nr 1 z zaciekawieniem wysłuchuje uwag reżysera.

Aktorzy świetlicowi zapoznają się nie tylko z samym tekstem sztuki. Poznają w skrócie sylwetkę autora, moment powstania sztuki, jej tło historyczne itd. Po rozdzieleniu ról i przygotowaniu ich, następuje szereg prób czytanych, potem sytuacyjnych itd. — aż do próby generalnej.

Przygotowujemy się do sztuki

— Czym kierował się zespół w wyborze sztuki? — zapytuje.

Okazuje się, że repertuar wybierany jest z Biblioteki Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Wybór tej czy innej sztuki uzależniony jest od decyzji kierownika ze społu i reżysera, powołanej po zapoznaniu grupy z treścią sztuki.

— PZPB Nr 1 wystawia „Rewizora”, — A jaki repertuar mają inne zespoły świetlicowe, przystępujące do festiwalu?

Na pytanie to odpowiada nam kierownik referatu kulturalno - oświatowego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego, Oddział „Bawelna” — tow. Kozanecka.

Jeżeli chodzi o świetlice fabryczne przemysłu bawełnianego, to do festiwalu przystępuje 13 zespołów.

Większość zespołów przygotowuje sztuki krótsze lub też tylko ich fragmenty. Będą wystawiane również inscenizacje prozy i poezji radzieckiej, nowel Czechowa, wierszy Majakowskiego i innych. Ponieważ są to utwory na bardzo wysokim poziomie, toteż staramy się dać równieś najwyższy poziom przygotowania i wykonania. W tym kierunku idą również wysiłki reżyserów jak i wykonawców.

Jak wynika z ustalonego programu festiwalowego „Bawelny”, „Dwójka” wystawi „Biada temu, kto ma rozum” — Grybojedowa; „Trójka” — „Jubileusz” i „Koskie nazwisko” — Czechowa; „Piątka” — inscenizację wierszy Majakowskiego i „Najazd” — Leonowa; „Osemka” — „Matkę” — Gorkiego; „Szesnastka” — „Młoda Gwardia” — Fadiejewa; PZPB Nr 22 — „Oświadczenie” — Czechowa; PZPB Nr 24 — „Najazd” — Leonowa. Program ten powtarzają i inne zespoły świetlicowe.

Próby wybranych sztuk odbywa-

Trzeba dobrze popracować festiwal „za pasem”

Prócz sztuk scenicznych, poszczególne świetlice wystąpią w czasie festiwalu z chórami, pieśniami solowymi; kompozytorów radzieckich i baletami rosyjskimi w wykonaniu własnych zespołów artystycznych.

W dniach 11, 12 i 13 listopada będziemy świadkami niecodziennej: niezwyklej u nas imprezy — wystawienia przez robotnicze zespoły amatorskie sztuk scenicznych wielkich autorów rosyjskich i radzieckich. W czasie festiwalu wyłonią się niewątpliwie przodujące zespoły i, być może, wybiją się ukryte dotąd talenty.

Festiwal sztuk radzieckich na scenach świetlicowych, stanie się jeszcze jednym przyczynkiem do przyswojenia sobie przez naszych robotników wspaniałych elementów kultury, tkwiących w wielkiej sztuce radzieckiej.

NA OTWARCIU FESTIWALU SZTUK RADZIECKICH W ŁODZI

De mortuis nil nisi bene” — „o zmarłych albo dobrze, albo wcale”. W myśl powyższego przysło wia nie będziemy nawiązywać do sztuk, które już zeszyły ze sceny łódzkiej „Osy”.

Tym bardziej przyjemnie nam dobieść, iż ostatnio „Osa” dokonała wyraznego w tym względzie przełomu, wystawiając — w ramach festiwalu sztuk rosyjskich i radzieckich, zorganizowanego w związku z Miesiącem Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej — naprawdę dobrą, szczerze zabawną a nie pozbawioną głębszego sensu komedię dwóch młodych scenopisarzy radzieckich K. Isajewa i A. Galicza pt. „Wzywa was Tajmyr”.

Komedia „omyłek”

Zabawność sztuki Isajewa i Galicza zasadza się na pomysłowości spierzonych „qui-pro-quo”, na ustawicznych, śmiesznych „omyłkach”. Pozostawiony we wspólnym pokoju hotelowym pionier dalekiego Tajmyru, Diużikow, czeka na telefon ze „swego półwyspu”, a równocześnie „załatwia” na miejscu zlecenia swych współpracowników, którzy z kolei zastępują go na miejscu w załatwianiu ważnych „spraw tajmyrskich”. Diużikow myli osoby, myli zlecenia, bierze Dunie Baburina, który miał „wypersadować” karierę

śpiewaczką, za Lube Popową, która po winien zrecnie skontaktować z nieśmiałym adoratorem Griszka, traci się w przymusowej roli zastępcy dyrektora teatru Kirpicznikowa, wreszcie — zamieszany na zasadzie „podo biństwa twarzy” w drobną aferę hotelową — trafia omyłkowo do komisariatu.

Gaffy „Diużikowa” — Kirpicznikowa — Fortunatowa — są bardzo komiczne, lecz tym różnie od qui-pro-quo, które zdarzają się w farsach mieszczańskich — iż nie są „omyłkami dla omyłek”, lecz wypływają ze szczerzej uczynności społecznej bohatera, z jego głębokiej chęci przysłużenia się innym.

Nowe e'ementy sztuki

Słusznie już ktoś podkreślił, iż aczkolwiek „Tajmyr” posiada dość lekką ciężar gatunkowy, co zbliża go rodzajowo raczej do farsy niż do komedii, obu radzieckim autorom udało się wymyślić zupełnie nowy i nowoczesny sytuacyjny „chwyt” dramatyczny, „Chwyt” z telefonem. Dzięki telefonowi zawiązuje się akcja, oczekiwanie na „rozmowę z Tajmyrem” staje się przyczyną, iż Diużikow popada w opatę omyłek, „tajmyrski telefon” trzyma widownię w napięciu od początku do końca przedstawienia.

Nowy jest również choćby sposób użytkowania na scenie „wspólnego pokoju hotelowego”. W burzliwej twórczości farsowo-bulwarowej cóż to za okazja do zademonstrowania szeregu pustych tricków scenicznych, „spieć z pieprzykiem” itd. Isajew i Galicz korzystają z „wspólnego pokoju”, aby dać... przegląd społeczeństwa radzieckiego, pokazać jego energię socjalistycznego tworzenia i budowania...

Nieprawda, Bawel się bowiem właśnie najlepiej na sztuce Isajewa — Galicza widzieć najbardziej wymagający, ten, który żąda od utworu komedii pogody, radości i optymizmu nowego socjalistycznego świata.

Prawdziwy bohater komedii

Bohaterami komedii Isajewa — Galicza jest Diużikow, Dunia Baburin, Griszko, Luba Popowa, dia-

TEATR „OSA”

„Wzywa was Tajmyr”

komedia w 3 aktach

K. ISAJEWA i A. GALICZA

Nowością w pewnym sensie jest także „długi oddech komediiowy” obu radzieckich scenopisarzy. Chodzi nam mianowicie o to, że nie tylko dwa pierwsze akty są dobrze i interesująco zmontowane, ale, że stanowią one podstawę wyjściową do wybuchu nieoczekiwanej bomby śmiechu w akcie ostatnim.

Ze zdziwieniem przeczytaliśmy w jednej z gazet, iż zdaniem recenzenta, na „Tajmyrze” „bawi się” jeno „widz polski mniej wymagający”.

dek Baburina i inne postacie, które wylicza kolejno program teatralny.

Są to, niewątpliwie, „bohaterowie z krwi i kości”, ale prawdziwym, głównym bohaterem sztuki jest daleki... półwysp Tajmyr. Tajmyr skupia wokół siebie nie tylko przygodnych lokatorów z 13 piętra hotelu moskiewskiego: Kirpicznikowa, diadka Baburina i Griszka, ale również „wpływy” jego obejmują pokójową hotelową, zwariowanego człowieka w kraciastym palcie i „herod-babę”,

przybyła z Kijowa dyrektorka, Liżę Kirpicznikow.

Wszyscy ci ludzie — od dyrektora teatru do pokojówki hotelowej — włączają się — są gorącymi patriotami radzieckimi. Dlatego też od razu „zarządzają się” niewyłym entuzjazmem dla tego odległego zakątka ojczyzny, w którym buduje się nowe życie.

I dlatego — choć wielu z nich nie umiałoby może nawet pokazać Tajmyru... na mapie — odrywają się oni wszyscy od swoich zajęć, rezygnując z przyjemności wesołego spędzenia w stolicy wolnego czasu, aby tylko pomóc Diużikowowi, aby wytargować dla „legendarnego” półwyspu wszystko, co mogłoby zapewnić mu szybszy rozwój i rozkwit.

Ten głęboki patriotyzm bohaterów sztuki, zrozumienie dla przemian, które dla dobra człowieka przekształcają całe oblicze niewykorzystanego ongiś bogatego „ładu syberyjskiego”, aktywna, solidarna współpraca całego społeczeństwa radzieckiego dla realizacji tego wielkiego dzieła, sprawiają, iż znowu... nie pojmujemy zastrzeżeń wyżej wymienionego recenzenta, który „zauważa”, iż jest „rzeczka nieprawdopodobna”, aby Diużikow mógł powierzyć załatwianie spraw Tajmyru „przygodnie poznany lokator hotelowy”.

Obserwując treść sztuki, wcale nie wydaje się to takie „logiczne nieprawdopodobne”. Bo i „logicznie” i

„faktycznie” jest prawdą, że w rozbudowie Tajmyru są zainteresowani w równym stopniu Diużikow, jak i kolchoznik z Tambowa, dyktor kijowskiego teatru czy moskiewski geolog. I jeszcze jedno: w ustroju radzieckim można naprawdę głęboko ufać ludziom. Zwłaszcza, jeśli chodzi o sprawy znaczenia państwowego.

„Wzywa was Tajmyr” do... lepszej gry

Ile wartość sztuki Isajewa i Galicza nie podlega dyskusji, wykonanie jej na scenie łódzkiej „Osy” budzi liczne zastrzeżenia. „Osa” ciągle jeszcze nie operuje zespołem o zadowalającej jakości artystycznej.

I jeżeli — w stosunku zwłaszcza do poprzednio oglądanych przedstawień — obserwujemy poprawę w grze aktorów tego teatru, zasługę tego stanu rzeczy przypisać musimy sprawnym reżyserii Jędrzejki Chojnackiej i Marii Kaniewskiej.

Na konto również obu reżyserów należy zapisać zwarte i żywe tempo przedstawienia oraz właściwe i zgrabne „wypunktowanie” sytuacji.

Dekorator Jerzy Kondracki nie miał bodaj specjalnego pola do popisu i sytuacji te, trzeba przyznać, „wykorzystał”.

STEFAN STEFAŃSKI 1

Kronika Tomaszowa

KOMU WINSZUJEMY
Środa, dnia 2 listopada
1949 r.
Dziś: Bogdana

WAŻNIEJSZE TELEFONY

4 — Dworzec Kolejowy
47 — Milicja Obywatelska
51 — Straż Pożarna
305 — Straż Pożarna (dzwonić
tylko w wypadku pożaru).

ADRES REDAKCJI:

R. S. W. „Prasa”. Plac Kościuszki 16, tel. 2-50, godziny
przyjęć 10 — 12.

Powódzenie
filmów radzieckich

Festiwal filmów radzieckich w Końskich cieszy się dużym powodzeniem wśród miejscowej ludności i młodzieży szkolnej. Młodzież konecka korzysta ze specjalnych ulg, płaćąc 25 zł. za bilet na wszystkie seanse. Nic też dziwnego, że kina w Końskich wypełnione są po brzegi młodzieżą.

Radomsko

Powszechny Dom Towarowy
dobrze zaopatrzony na zimę

O PDT w Radomsku pisaliśmy już niejednokrotnie. Wspominaliśmy o niezwykle trudnych warunkach, w jakich pracuje personel Domu Towarowego, o ciasności, powodującej złe rozplanowanie działów, o uniemożliwianym normalną pracę obsługi tłoku i chaosie, jaki panuje zwłaszcza w czwartki.

Zaznaczyliśmy, że jedynym rozwiązaniem, jedną drogą wyjścia z obecnego impasu, w jakim znalazł się PDT w Radomsku, jest rozbudowa istniejącego pomieszczenia, albo przeniesienie niektórych działów do innych lokali.

Ale mimo tych przeszkód i trudności, PDT w Radomsku stało się wysoko przekraczając nakreślone plany obrotowe. We wrześniu np. wykonano 118 procent planu. Przyczynia się do tego w nie małym stopniu to, że cały personel Domu Towarowego, w liczbie 34 osób, bierze udział we współzawodnictwie pracy. Jeśli klient, mimo, jak zaznaczyliśmy, trudnych warunków lokalowych, załatwiani są szybko i uprzejmie, to jest to zasługa właśnie współzawodnictwa pracy.

Na ogół PDT w Radomsku dobrze jest zaopatrzony w towary, które cieszą się w obecnym sezonie szczególnym popytem. Nadeszły już okazałe transporty bawełnianych swetrów i bluzerek, różnego rodzaju rękawic. Płaszcz zimowy są do nabycia w różnych gatunkach i wielkościach. Sprawdzone już dostateczna ilość ciepłych kurtek oraz ubrań. Gotowe ubrania można już nabyć po 7.000 zł. W bardzo dobrym gatunku sprzedaje się dobrze skrojone, modne garnitury po 16.000 zł. Na składzie jest również

Kurs szybowcowy

Na podstawie zarządzenia Komendy Wojewódzkiej SP w Łodzi, Komenda Powiatowa POSP w Radomsku, w czasie najbliższym zorganizuje pierwszy stopień wyszkolenia szybowcowego na terenie miasta. Parę dni temu komisja lekarska i zawodowa zakwalifikowała pięćdziesięciu trzech kandydatów na kurs. Kandydaci rekrutują się spośród młodzieży gimnazjalnej.

Komenda powiatowa POSP w Radomsku, apeluje do młodzieży robotniczej, aby jak najrychlej zapisywała się na te kursy. Następna komisja lekarska będzie kwalifikować na kurs szybowcowy w dniu dzisiejszym

Aktywistki przemysłu włókienniczego
radzą nad aktualnymi zagadnieniami

Ubiegłej niedzieli w sali Robotniczego Domu Kultury odbyła się w godzinach przedpołudniowych narada aktywistek związkowych przemysłu włókienniczego z terenu Tomaszowa.

Po zagajeniu narady, w której wzięło udział ponad 120 przedstawicielek wszystkich zakładów pracy naszego miasta przez tow. Lańczyk i po objęciu przewodnictwa przez kierowniczkę referatu kobiet przy miejscowym Oddziale Zw. Zaw. Włóknarzy — tow. Grabowską — głos zabrała przedsiawicielka Zarządu Głównego Włóknarzy — tow. Białkowska.

Referentka w wyczerpującym przemówieniu omówiła osiągnięcia kobiet pracujących, ich wkład w przemiany zaistniałe w naszym życiu społecznym, politycznym i gospodarczym oraz dalsze zadania, stojące przed kobietą w ogóle, a przed kobietą pracującą w szczególności. Szczególnie wiele miejsca tow. Białkowska poświęciła odcinkowi współzawodnictwa pracy, zdobywcom i osiągnięciom socjalnym oraz udziałowi kobiet w życiu kulturalno-oświatowym.

Tomaszów na wielu odcinkach może poszczycić się już w chwili obecnej poważnymi osiągnięciami.

Przeważająca część biorących udział we współzawodnictwie — to właśnie kobiety i dziesiątki ich zdobyło już i zdobywa nadal tytuły przodownic pracy, stając się wzorem i przykładem nowego, socjalistycznego stosunku do pracy. Poważny odsetek kobiet bierze żywy i aktywny udział w życiu społecznym, politycznym i zawodowym. Dziesiątki kobiet zasiada w radach zakładowych, pełniąc nie-rzadko bardzo odpowiedzialne funkcje, dziesiątki piastuje mandaty mężów zaufania.

Ale dotychczasowe osiągnięcia należy ciągle pomnażać, należy wciągać do aktywnej pracy coraz więcej kobiet, coraz szersze zastępy, należy nie ustawać w ciągłej robocie uświadamiającej, podciągającej kobiety do właściwego, zagwarantowanego im przez ustrój demokratyczny ludowej państwa. W chwili obecnej brak jest jeszcze kobiet w szerokim ruchu nowatorskim i racjonalizatorskim. Zbyt słaby i zbyt mały jest udział kobiet w życiu kulturalno-oświatowym, wiele spośród kobiet pracujących nie pojęło jeszcze w pełni roli i stanowiska, jakie stworzył dla niej fakt obalenia ustroju kapitalistycznego.

W dyskusji, w której między innymi zabierały głos tow. tow. Wolczyńska, Bartyzelówna, Zakrzewska, Chmielewska i Romaldowska — poszerzono zadania stojące przed aktywnymi związkowkami na terenie poszczególnych zakładów pracy, podkreślono dotychczasowe sukcesy i zaniedbania oraz wskazano odcinki, którym winno się w przyszłych pracach poświęcić szczególną uwagę.

Po podsumowaniu dyskusji przez tow. Białkowską — głos zabrał na zakończenie przewodniczący miejscowego Oddziału Związku Włóknarzy tow. Sobol — raz jeszcze podkreślając doniosłą rolę

odejścia kobiecego w naszej ogólnej walce o lepsze jutro oraz wskazując na konieczność wzmożenia wspólnych wysiłków nad przeoraniem do końca umysłowości i postawy kobiety w naszym demokratyczno-ludowym ustroju.

Po wspólnym obiedzie uczestniczki narady wzięły udział w premierce wystawionej przez zespół RDK „Rewizora”.

Odbyta narada niewątpliwie wpłynie dodatnio na dotychczasowy styl pracy kobiet na odcinku związkowym i przyczyni się do jeszcze bardziej aktywnego ich udziału w naszym życiu społecznopolitycznym.

Podstawowe Organizacje Partyjne
w 32 rocznicę Rewolucji Październikowej

W związku z przewodniczącą na dzień 7 bm. 32 rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej — w tych dniach wszystkie Organizacje Podstawowe odbędą uroczyste zebrania poświęcone tej rocznicy. Terminy zebrania przedstawiają się następująco:

Fabryka Sztucznych Jedwabów — w dniach 5 i 7 listopada o godzinie 14.30 — referent tow. Jędrzejczyk.

PZPW Nr 27 — 5 listopada, godzina 18 — referent tow. Duszyński.

PZPW Nr 28 — 5 listopada, godzina 18 — referent tow. Długolecki.

PZPW Nr 29 — 4 listopada, godzina 14 — referent tow. Błaszczak.

PZJG Nr 3 — 5 listopada, godzina 18 — referent tow. Dyszy.

Fabryka Pasów — 3 listopada, godzina 15.30 — referent tow. Radon.

PKP — 5 listopada, godzina 16.30 — referent tow. Rudzki.

Wspólne zebranie dla Organizacji PSS, PCH i PZGS — 6 listopada, godzina 10 — referent tow. Sulma.

Wspólne zebranie SPP Nr 50 i Podhurtowni CT — 4 listopada,

godzina 16 — referent tow. Lasota.

Przetwory Kamienne — 6 listopada, godzina 10 — referent tow. Fafara.

Wspólne zebranie dla: Zarządu Miejskiego, Elektrowni, MO, Urzędu Skarbowego, Związków Zawodowych, Straży Pożarnej i Poczty

— 5 listopada, godzina 13 — referent tow. Stańczyk.

Koła Terenowe Nr 1 i 3 — 10 listopada, godzina 19 — referent tow. Duszyński.

Dnia 6 listopada o godzinie 16.30 — w sali Robotniczego Domu Kultury odbędzie się centralna akademicka.

Ze sportu w Tomaszowie

„Kolejarz” remisuje ze Związkowcem-Lechią

W spotkaniu o mistrzostwo klasy A rozegranym w niedzielę, Kolejarz z Kolszka uzyskał wynik remisowy z miejscowym Związkowcem-Lechią 4:4, do przerwy 2:2. Gospodarze wystąpili w osłabionym składzie bez Komara, Parady i Nowaka, co w głównej mierze przyczyniło się do utraty jednego punktu.

Gra toczyła się przy nieznacznej przewadze miejscowych, mimo to pierwsza bramka padła dla gości, a zdobył ją już w piątej minucie ich lewy łącznik. W sześć minut później — Pietruszczak wyrównuje.

Ponowne prowadzenie zdobywa Kolejarz znów przez lewego łącznika, a wyrównująca bramka pa-

da z rzutu wolnego z odległości 20 m, egzekwowanego przez Wątróbskiego I.

Po przerwie kolejne bramki dla Związkowca zdobywają Kwarciany II i Wątróbski II. Lewy łącznik gości podwyższa wynik na 3:4, a wyrównuje i ustala wynik ich prawoskrzydłowy. Dodatek trzeci, że rzut karny w pierwszej połowie bity dla Związkowca nie został wykorzystany przez Wędraka.

Wynik remisowy należy uznać za korzystny dla Kolejarza i jest niestety dowodem nieudolności gospodarzy, którzy prowadząc 4:2 pozwolili na wyrównanie. Atak miejscowych, mimo niewykorzystania szeregu sytuacji zrobił właśnie swoje. Przyczyną utraty punktu stali się tym razem gracie pomocy i obrony, a w pierwszym rzędzie rezerwowi bramkarz Kwarciany.

Zasadniczym błędem gospodarzy było zbytne wysuwanie pomocy do przodu, pozostawianie bez opieki groźnego lewego łącznika gości i pudła obrony.

Kolejarz będący outsiderem tabeli zaprezentował się lepiej od miejscowych i noza nieniewnym bramkarzem zagrał nieźle. U gospodarzy raz, jak zwykle, brak szybkości, choć dla wyrównania jej nie jest koniecznym trener — nie odzwonny zato jest trening kondycyjny, przez naszych zawodników nie stosowany.

Sędziował bardzo dobrze ob. Sperling.

(zb)

Rezerwy „Związkowca” gromią „Kolejarza”

W przedmeczku rezerw „Związkowca” pokonał „Kolejarza” w stosunku 7:0. Bramki zdobyli Szydłowski — 2, Grochowina, Getka, Węłosiński, Iwanow i Mazurek po 1. Niektóre zagrania rezerw „Związkowca” stały na poziomie, niż mecz pierwszego drużyny.

Związki Zawodowe

szkołą mężów zaufania

RAWA MAZOWIECKA. — Powiatowa Rada Związków Zawodowych w Rawie Mazowieckiej uruchomiła w dniu 26 października br. międzybranżowy kurs szkoleniowy dla mężów zaufania i aktywistów związkowych. Kurs obejmuje 34-godzinny program wykładowy o ustawodawstwie pracy ubezpieczeń społecznych, akcji socjalnej, roli Związków Zawodowych i ich strukturze organizacyjnej. Kierownikiem kursu jest tow. Miron Duda.

Kurs odbywa się w jednej z sal gimnazjalnych, gdzie kursanci zbierają się dwa razy tygodniowo na dwugodzinne wykłady. Celem kursu jest podniesienie poziomu ideologicznego i intelektualnego związkowców.

(M.)

Obszar zasiewów
zwiększa się

W związku z realizacją sześciolletniego planu gospodarczego na terenie powiatu radomszczańskiego, niektóre obszary poszczególnych upraw polowych zostały zwiększone na skutek przyznania kredytów przez PBR oraz na skutek opłacalności uprawy niektórych roślin.

Wskutek tego, zbiór pszenicy w rb. jest wyższy o 2.520 kwintali w porównaniu z rokiem ubiegłym. Obszar upraw roślin strączkowych jadalnych został zwiększony o 207 ha, w następstwie czego zbiór tych roślin w rb. powiększył się o 4.140 kwintali.

W odniesieniu do lnu, obszar jego uprawy został zwiększony o 300 ha. Za odstawiony surowiec w postaci słomy lnianej, otrzymują rolnicy zapłatę materiałami tekstylnymi, według cen starych.

Na skutek zwiększenia się obszaru upraw roślin pastewnych,

PDT, obok istniejących w miejscach sklepów spółdzielczych i państwowych, zaspokajają w bardzo poważnym procencie potrzeby nie tylko mieszkańców miasta, ale i okolicznych wsi.

a tym samym posiadanego materiału w formie pasz, wywinęła się konieczność budowania silosów, celem zakonserwowania pasz na okres wczesnowiosenny, w którym odczuwa się dotkliwy brak pasz soczystych. Dla umożliwienia rolnikom budowy silosów, Starostwo Powiatowe w Radomsku wypożyczyło bezpłatnie tymże zainteresowanym rolnikom formy silosowe oraz umożliwiła kupno cementu i drutu zbrojeniowego. Dotychczas na cel wyżej wymieniony przyznano kredyty na sumę 377 tysięcy złotych.

Rolnicy naszego powiatu odnieśli się przychylnie do akcji budowy silosów. Do chwili obecnej na terenie naszego powiatu wybudowano już 43 silosy. Bliższych informacji w sprawie budowy silosów i uzyskania materiałów budowlanych udziela Powiatowy Referat Rolnictwa przy Starostwie w Radomsku. K. T.

Ogólnopolska konferencja przodowników pracy
Fabryka L-1 w Pabianicach dzieli się doświadczeniem

W pierwszej ogólnopolskiej konferencji przodowników pracy i racjonalizatorów z fabryk żarówek, zorganizowanej z inicjatywą L-1 w Pabianicach, w dn. 27 i 28 października wzięło udział obok racjonalizatorów i przodowników pracy również personel techniczny i inżynierzy.

Po przywitaniu uczestników i ukonstytuowaniu się prezydium ogłoszono szereg referatów. Pierwszym referentem był tow. Rurawski, kierownik produkcji L-1. Mówił on o ruchu racjonalizatorskim w przemyśle żarówkowym.

Prelegent przedstawił wyczerpująco rolę racjonalizatorów w przemyśle i wskazał na szczególne ich znaczenie w fabrykach żarówek, które walczą z dużymi trudnościami produkcyjnymi wobec braku zarówno dostatecznie wyszkolonego personelu jak i maszyn służących do produkcji lamp. Pabianicka wytwórnia lamp L-1 pracuje w przeważnie mierze na maszynach wremontowa-

nych lub całkowicie wykonanych przez racjonalizatorów.

Konferencja nasza — mówi tow. Rurawski — została zwołana po to, abyśmy podzieliли się doświadczeniami co do usprawnień w dziedzinie produkcji, abyśmy wspólnie omówili nasze trudności i osiągnięcia w naszej pracy.

Drogi współzawodnictwa w przemyśle żarówkarstkim — oto tytuł referatu inż. M. Reicha, dyrektora L-1 w Pabianicach.

Ruch współzawodnictwa początkowo był słaby i chaotyczny, dziś ogarnął masy robotników całego przemysłu, stał się potężnym czynnikiem w naszym życiu gospodarczym. U jego podstaw leży głęboki patriotyzm proletariatu, chęć jak najszybszej od budowy naszego państwa i budowy socjalizmu.

Ruch współzawodnictwa jest ruchem spontanicznym, powstałym z inicjatywy robotników. Może on w przemyśle oddać nieocenione usługi. Należy tylko racjonalnie nim po kierować.

Dotychczas współzawodnictwem zajmowały się komitety współzawodnictwa, których zadaniem jest uchwycenie wyników, rozdział nagród i opieka nad przodownikami.

W skład komitetów wchodzi ludźle przepracowani i przemęczeni własną pracą zawodową, którzy traktują swą pracę w komitecie współzawodnictwa jako zajęcie uboczne, co ujemnie wpływa na tok pracy tych komitetów. Należało by całą pracę administracyjną współzawodnictwa oddać w ręce administracji zakładu.

Charakterystyczną postacią przodownika inż. Reich określił go jako świniadomego współgospodarza kraju, który przez swe zdyscyplinowanie, pełne wykorzystanie dnia roboczego, większą wydajność — zmniejsza koszty produkcji i przejmując na siebie część zadań kierowniczych. Wzorem Pabianic i w innych zakładach przemysłu lamp elektrycznych winny powstać zespoły produkcyjne, z sobą współzawodniczące. Członkowie zespołów winni być zapoznaw-

ni na wewnętrznej naradzie z planem produkcyjnym. Tak ujęte współzawodnictwo przynosi robotnikom korzyści w postaci zwiększenia zarobków, przyczyniając się równocześnie do wzrostu produkcji i zmniejszenia ilości odpadków. Zespoły takie pracują od kilku miesięcy na terenie Zakładu L-1 w Pabianicach i pracują bardzo dobrze.

Wskazywano na konieczność

złożenia ofiarę

na

Odbudowę Warszawy

Wskazywano na konieczność

złożenia ofiarę

na

Odbudowę Warszawy

Wskazywano na konieczność

złożenia ofiarę

na

Odbudowę Warszawy

20 LAT Temu

Co pisała prasa łódzka 2 listopada 1929 r.

POSEŁ DUBOIS PORANIONY PRZEZ POLICJANTÓW

Na tradycyjnym obchodzie ku czci ofiar caratu w dniu wczorajszym został ciężko pobity przez policjantów poseł Dubois, który starał się nie dopuścić do masakry tłumów, przez policję. „Głos Poranny” dodaje, że marszałek Dąbski przyrzekł, iż będzie interweniował w sprawie naruszenia nietykalności poselskiej.

POLICJA W REDAKCJACH PISM

„Głos Poranny” podaje, że władze administracyjne otoczyły specjalną opieką redakcje pism. W „Głosie” zjawili się specjalnie wydelegowani funkcjonariusze policji, którzy asystują przy pracy nad redagowaniem i drukiem gazet.

PAŃSTWOWY TEATR IM. STEFANA JARACZA

ul. Jaracza 27

Dziś, w środę — teatr nieczynny.

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY

ul. 11 Listopada 21, tel. 150-36.

Codziennie o godz. 19.15 „Rozbitki”, komedia w 4-ach aktach Józefa Bliźnińskiego, z udziałem A. Dymy, P. Relewicz-Ziemińskiego, W. Waltera, W. Ziemińskiego i innych. Kasa czynna od 10 do 14 i od 18.

TEATR „OSA”

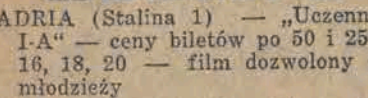
Traugutta 1, tel. 272-70

Codziennie o godz. 19.30, w niedzielę i święta o godz. 16 i 19.30 komedia radziecka „Wzywa was Tajmyr”.

„LUTNIA”

Dziś i codziennie o godzinie 19.15 „Ptasznik z Tyrolu”, operetka w 3-ach aktach K. Zellera.

W poniedziałki teatr nieczynny.

ADRIA (Stalina 1) — „Uczennica I-A” — ceny biletów po 50 i 25 zł, 16, 18, 20 — film dozwolony dla młodzieży

BALTYK (Narutowicza 20) — „Czarodziej sadow” — godz. 17, 19, 21 film dozwolony dla młodzieży

BAJKA (Franciszkańska 31) — „Zwariowane łutnisko” — godz. 18, 20 film dozwolony dla dzieci

GDYNIA (Daszyńskiego 2) — „Program Aktualności Kraj. i Zagran.” Nr 46 — godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21

HEL (Legionów 2-4) — dla młodzieży — „Uczennica I-A” — godzina 16.30, 18.30, 20.30

MUZA (Pabianicka 173) — „Kwiat miłości” — godz. 18, 20 — film dozwolony dla młodzieży

POLONIA (Piotrkowska 67) — „Czarodziej sadow” — godz. 16.30, 18.30, 20.30 — film dozwolony dla młodzieży

PRZEDWIOSNIE — „Dni i noce” — godz. 16, 18, 20 — film dozwolony dla dzieci

ROBOTNIK (Kilińskiego 187) — „Wilec doli” — godz. 15.30, 18, 20.30 — film dozwolony dla młodzieży

ROMA (Rzgowska 84) — „Świat się śmieje” — godz. 18, 20 — film dozwolony dla młodzieży

REKORD (Rzgowska 2) — „Wśród ludzi” — godz. 16 dla młodzieży; „Dni zdrady” — godz. 18, 20 — film dozwolony dla młodzieży

STYLOWY (Kilińskiego 123) — „Pietnastoletni kapitan” — godz. 16 dla młodzieży; „Cztery serca” — godz. 18, 20 — film dozwolony dla młodzieży

SWIT (Balucki Rynek 2) — Kino nieczynne z powodu remontu

TECZA (Piotrkowska 108) — „Spotkanie nad Łabą” — godz. 16.30, 18.30, 20.30 — film dozwolony dla młodzieży

TATRY (Sienkiewicza 40) — „Nikt nie wie” — godz. 16, 18, 20 — film dozwolony dla młodzieży

WISLA (Daszyńskiego 1) — Kino nieczynne z powodu remontu

WŁOKNIARZ (Próchnika 16) — „Spotkanie nad Łabą” — godzina 16.30, 18.30, 20.30 — film nie dozwolony dla młodzieży

WOLNOŚĆ (Napiorkowskiego 16) — „Potępienie” — godz. 16, 18, 20 — film dozwolony dla młodzieży

ZACHETA (Zgierska 26) — „Panna bez posagu” — godz. 16.30, 18.30, 20.30 — film dozwolony dla młodzieży

D-06707

WYCHOWANIE FIZYCZNE i SPORT

Czy Marcinkowski znokautuje... kieliszek?

Na marginesie dyskwalifikacji ulubieńca Łodzi

Wczoraj w dziale sportowym zamieściliśmy krótki, suchy komunikat:

„Znany pięściarz łódzki Józef Marcinkowski został przez swój maciejski klub (ŁKS Włókniarz) zawieszony na jeden rok za nadużywanie alkoholu.

ŁKS Włókniarz wystąpił do władz pięściarskich o zatwierdzenie tej dyskwalifikacji.

ŻAL I ZADOWOLENIE

Wiadomość tę, sportowa opinia Łodzi przyjęła w dwójaki sposób. Jedni z nieukrywaniem żalem, inni z zadowoleniem. Nie można się dziwić tym nastrojom. Z jednej strony rzeczywiście może być niektórym żal tego doskonałego pięściarza, a przede wszystkim żal tego, że przez okragły rak, a może już nawet nigdy nie będą go oglądać na ringu — ale z drugiej strony wypadało by się zadowolono tylko cieszyć, że wzięliśmy się wreszcie na serio do uzdrowienia moralnego naszego sportu wyczynowego.

KILKA MIESIĘCY TEMU

Sprawa Marcinkowskiego jest przykładem. Przykra dla tego, że Marcinkowski jeszcze do niedawna uważaliśmy za wzór naszych pięściarzy i przed jak to mówią daliśmy mu własną głowę niż wierzyli w ten jego bzdurliwy nałóg. Przekonaliśmy się o nim dopiero niedawno, kilka miesięcy temu, gdy doszła nas wiadomość z Kudowy, iż Marcinkowski za nadużywanie alkoholu i złamanie dyscypliny wydalono z obozu pięściarskiego. Wyśliśmy jednak, że to poskutkuje i Marcinkowski się opamięta. Tymczasem sprawa wzięła obrót inny.

POPRAWA NIE NASTĄPIŁA

Jak nam oświadczył kierownik sekcji pięściarskiej ŁKS Włókniarz ob. Okolowicz, Marcinkowski pomimo przyrzeczeń nie przestał zaglądać do kieliszka dając fatalny przykład swym młodszym kolegom. Kierownictwo sekcji zdecydowało się więc na krok stanowczy i za-

Na 3 spotkania

dwa przegraliśmy...

W międzypaństwowym meczu piłkarskim juniorów, rozegranym na stadionie „Slawi” w Pradze, Polska przegrała z Czechosłowacją 0:1 (0:0). Jedyną bramkę zdobył Fiktus w 70 minucie gry. Zawody sędziował Ruzicka (CSR).

Składy drużyn: Czechosłowacja — Dvorak, Hlozek, Oprchal, Ostalad, Kladec, Urban, Urban II, Grevikovsky, Copek, Fiktus, Brezovsky. Polska — Paprotny, Kaszuba, Piotrowski, Hajduk, Hodyra, Bienieć, Sasiadek, Majewski, Jankowski, Szczepaniak, Kulesza.

Mecz był bardziej interesujący, niż niedawne spotkanie pierwszych reprezentacji obu państw w Wilkowicach. Grający ambicjami, zawodnicy polscy byli zespołem lepszym, lecz nie potrafili grać skutecznie pod bramką przeciwnika. Polacy przeważali szczególnie w drugiej połowie, jednak nie potrafili tego wykorzystać cyfrowo. Wiele dogodnych sytuacji do zdobycia bramki miały zwłaszcza Sasiadek, ale nie potrafili się zdobyć na skuteczny strzał. W 38-min. gry opuścił boisko kontuzjowany Piotrowski, którego zastąpił Korzeniak.

wieścił Marcinkowskiego na rok czasu, ostając swą drużynę, którą na przyszły rok znajdzie się w pierwszej lidze. Ta nowa próba powinna wreszcie opamiętać Marcinkowskiego i zawrócić go ze złej drogi na którą wkroczył, tak niebezpiecznie narazając na poważny szwank nie tylko barwy swego klubu, ale i własną karierę pięściarską, która przecież mogłaby stać przed nim otworem jeszcze długo. Ale jeszcze jest czas na poprawę...

CZEKAMY NA CIOS Z PRAWYJ...

Blaskawicznym ciosem z prawej rozprawił się z miejscowym chłopcem z tym najgroźniejszym dla siebie przeciwnikiem. Zwał go pod siebie tak, aby więcej już nie powstał. Wówczas zwycięstwo to przyimieny wszyscy największymi brawami, gdyż byłoby to zwycięstwo bezwzględnie najcenniejsze w twej karierze sportowej.

Kr.

Sztafeta Przyjaźni Czechosłowacko-Radzieckiej Zatopek przekaże pozdrowienia sportowcom radzieckim

PRAGA (Obsl. wł.). Ku uczczeniu 32-giej rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej, Towarzystwo Przyjaźni Czechosłowacko - Radzieckiej, wespół z „Sokołem” i innymi organizacjami, zorganizowało Sztafetę Przyjaźni, która przekaże pozdrowienia ludności czechosłowackiej dla narodów Związku Radzieckiego. Sztafeta wyruszyła 28. X. sprzed pomnika Armii Radzieckiej w Pradze i biegnie dwiema trasami: północną — przez Karlove Vary, Liberec, Pardubice, Ostrawę i Preszów oraz południową: przez Pilzno, Brno, Gottwaldow, Bratisławę i Koszice. Przekazanie pozdrowień nastąpi w dniu 7 listopada w miejscowości granicznej Sobrance.

W sztafecie, która jest symbolem przyjaźni i pokoju, uczestniczyć będzie 60 tys. zawodników. Jako ostatni pobiegnie w sztafecie rekordzista świata na 10.000 m — Emil Zatopek.

Odprawa działaczy sportu związkowego

Związkowa Rada Kultury Fizycznej i Sportu CRZZ zwołuje na dzień 5 listopada br. krajową odprawę, z udziałem przewodniczących i sekretarzy Zarządów Głównych Zrzeszeń Sportowych oraz sekretarzy Rad Kultury Fizycznej przy CRZZ. Tematem odprawy będzie plan pracy na rok przyszły oraz wytyczne do planu 6-letniego.

Zawody sportowe chłopów radzieckich

MOSKWA (Obsl. wł.). Podobnie, jak robotnicy i studenci, mają w Związku Radzieckim swoje mistrzostwa i chłopci. Mistrzostwa dla ludności wiejskiej odbywają się obecnie równocześnie w Smoleńsku (w lekkoatletyce) i w Rostowie (kolarstwo). W obu miastach startuje łącznie około 500 zawodników wiejskich, przy czym większość z nich jest w wieku 20 lat.

Na półce z książkami

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Nasza Księgarnia” ukazała się praca zbiorowa pod redakcją Janiny Kutzner, pt. „Wychowanie Fizyczne w Szkole Podstawowej”. Autorami książki są wybitni fachowcy z dziedziny szkolnictwa.

Książka, obejmująca 402 strony, omawia szeroko zagadnienia: rola szkoły w upowszechnieniu kultury fizycznej w Polsce; wpływ ruchu na organizm i psychikę dziecka; rodzaje ćwiczeń ruchowych; metody nauczania na lekcjach wychowania fizycznego; organizacja pracy w szkole; typy zajęć wychowania fizycznego; rodzaje ćwiczeń gimnastycznych, wycieczki, zabawy i sporty.

Zawody wyłoniły już pierwszych mistrzów. W biegu na 800 m zwyciężył Rybak (obwód rostowski) w dobrym czasie 2:01.8, wyprzedzając za ledwie o 0.6 sek. Wiedniejewa. Pchnięcie kulą wygrał Łotysz Glazew wynikiem 12.24, a mistrzem w skoku wzwyż został wiejski nauczyciel Gartner z Estonii, który skoczył 1.75 m. Na 100 m Uziłow (obwód leningradzki) uzyskał czas 11.1 sek.

Tytuł mistrzyni na zawodach kolarskich w Rostowie zdobyła chłopka łotewska Szamszele, która przejechała 15 km w dobrym czasie 28.38. Wyścig na 50 km dla mężczyzn wygrał Kiewcow (obwód rostowski) w czasie 1:32.52.

Zakopane szykuje się do hokeja

W Zakopanem odbyło się walne zebranie sekcji hokejowej. Kierownikiem sekcji został wybrany po raz trzeci Kurek, działacz sportowy i organizator hokeja w Zakopanem. Walne zebranie postanowiło rozpoznać już suchą zaprawę dla hokeistów, pod kierunkiem b. olimpijczyka — Wolkowskiego.

Sport w ZSSR

„Dynamo” remisuje ze „Spartakiem”

MOSKWA (Obsl. wł.). W pierwszym półfinałowym meczu o puchar ZSSR spotkały się drużyny „Dynamo” i „Spartak”. Emocjonujące spotkanie zgromadziło 80 tysięcy widzów na stadionie „Dynamo”. Gospodarze zapewnili sobie już w pierwszej połowie gry prowadzenie 2:1 i wydawało się, że ukończą mecz, jak zwyciężcy. Na pół minuty jednak przed końcem spotkania „Spartak” zdobył wyrównującą bramkę. Wobec stanu remisowego, mecz został przedłużony o dalszych 30 min., ale mimo ciągłych ataków „Spartaka” nie przyniósł rozstrzygnięcia. O wejściu do finałowych rozgrywek pucharowych zdecydowały ponowny mecz między obu drużynami.

Młodzież detronizuje mistrzów kłingi

MOSKWA (Obsl. wł.). W zawodach szermierczych o mistrzostwo Związku Radzieckiego, rozegranych w konkurencji drużynowej i indywidualnej, startowało 16 zespołów z ponad 200 zawodnikami. Drużynowo pierwszym miejscem podzieliły się zespoły Moskwy i Leningradu, które zdobyły jednakową ilość punktów. Z wyjątkiem Wyszpolskiego, który obronił tytuł mistrza we florecie, we wszystkich innych broniach mistrzostwo zdobyli nowi zawodnicy. I tak: w szabli zwyciężył Gruzin Adarow, w szpadzie zwyciężył Ponomarew (Moskwa), a w walkach na bagnety pierwsze miejsce zajął Mielnikow (Moskwa). Tytuł mistrzyni we florecie kobiecym zdobyła Szfikowa.

Gigantyczny obiekt sportowy powstanie w Leningradzie

LENINGRAD (Obsl. wł.). Na terenie Parku Zwycięstwa w Leningradzie buduje się obecnie jeden z największych obiektów sportowych ZSSR.

Centralnym punktem będzie olbrzymi stadion z trybunami na 100 tys. widzów. Obok gigantycznego stadionu budowane są korty tenisowe (kryte i otwarte), baseny pływakie i hale sportowe. Ponadto powstanie 6 kilkupiętrowych budynków, przeznaczonych na hotel dla sportowców, warsztaty reperacyjne sprzętu sportowego, świetlicę itp.

Przed wejściem na stadion wznosić się będzie 107-metrowa wieża, na szczycie której znajdować się będzie Order Zwycięstwa z płaskorzeźbą Kirowa, którego imieniem nazwany będzie stadion.

„Torpedo” finalistą rozgrywek o puchar ZSSR

MOSKWA (Obsl. wł.). Pierwszym finalistą rozgrywek piłkarskich o puchar ZSSR jest drużyna „Torpedo”, która w półfinałowym meczu pokonała obrońcę pucharu — CDKA 2:1 (1:1). W finałowym spotkaniu, które odbędzie się 4 listopada, przeciwnikiem „Torpedo” będzie zwycięzca meczu „Dynamo” — „Spartak”.

GŁOS

Organ Łódzkiego Komitetu Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Związki Robotniczej

Redaktor: KOLEGIUM REDAKCYJNE.

Redaktor naczelny 216-14
Zastępca red. naczelnego 218-22
Sekretarz odpowiedzialny 219-05
Dział partyjny 254-25

Dział korespondentów robotniczych i chłopieckich oraz redak. oraz gazetek ściennej 219-42
Dział muzealny 223-20
Dział miejski i sportowy 224-21
Dział ekonomiczny 218-11
Dział fabryczny 216-12
Dział rolny 254-22

Redakcja nocna 172-31
Koleportat 222-22
Administracja 254-42
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 86, tel. 111-50 i 114-75

Wydawca KSW „Prasa”
Adm. Red.: Łódź, Piotrkowska 86, III-cie piętro.
Druk. Zakł. Graf. KSW „Prasa”
Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 256-02.

W. Ażiewicz

Daleko od Moskwy

Maly, krępy, spocony, rozgrzany upałem, spawaniem zdenerwowany, Umara podskoczył do Kowszowa i zaczął krzyczeć (po spawaniu zawsze szumiło mu w uszach). — Dlaczego stoimy? Zaczynamy naciskać! Czego czekamy, na kogo czekamy?

— Czekamy na głównego inżyniera, bez niego nie możemy zacząć.

— Dlaczego nie przyjeżdża? Czy mu wszystko jedno? Patrz, wszyscy już po prostu tracą nerwy z oczekiwania...

— Nikt nie cierpi, — zaprzeczył Aleksy, z trudem powstrzymując wewnętrzne oburzenie na Beridze. — Widzisz, że tylko ty jeden chorujesz. Proszę cię bardzo, nie cierp za wszystkich. Spawaj dalej! Kiedy rozpoczniemy próby ciśnienia, zawołam cię.

Aleksy poszedł naprzód. Umara krzyknął:

— Dlaczego tak obraźliwie mówisz? Czy sam nie przeżywałeś? Albo jesteś ślepy, i nie widzisz, że wszyscy czekają? Ja cierpię więcej od wszystkich — mam takie prawo. Moje spawanie, moja robota będzie sprawdzana. Bardzo prosim:

— dawaj komendę!

306

Karpow dogonił Aleksę i ledwo dysząc zakomunikował:

— Nie udało się mówić z Beridzem. Telefonista z węzła powiedział tylko tyle: U nas, towarzyszu, w tej chwili odbywa się próba naszej stacji pomp tłoczno-ssących, przy której jest naczelny inżynier i wszyscy inni, tak, że nikt nie będzie z tobą teraz rozmawiał! Ile naciępieli się mechanicy trudno wypowiedzieć. Bez wykresów, bez doświadczenia, zebrałi wszystkie części. Mówią, że Sereginiw: za jego trudy wybaczę jego przesłłość.

Aleksy wściekał się: Beridze zrobił mu przyjacielską przysługę, obecnie Filimonow wypierdził go i prędzej zakończy swoje próbné doświadczenia.

— Błagam cię, Iwanie Łukieczu, jedź na węzłowy punkt i w moim imieniu zrób skandal Beridzemu.

— Jąde, Aleksy Mikolajewiczu!

Kowszow wracając nie mógł ominąć Umara. Obrażony spawacz udawał, że nie widzi Aleksę, który postął kilka minut. Czuli jak od czystego płomienia, migocącego w rękach spawacza, od oblicza Umara, które stało mu się bliższe ze swoją zakurzoną, rozczochraną głową, puchłą twarzą, topniało w nim rozdrażnienie i wściekłość.

Zaledwie Aleksy oddalił się od spawacza, gdy nadjechało, podnosząc tumany kurzu auto Beridze. Aleksy uciekł się, lecz wnet spochmurniał: wóz przybył bez naczelnego inżyniera. Szofer zakomunikował tylko zawodkowy

rozkaz: „Inżynier Kowszow ma przyjechać natychmiast!”

— Wracajcie i powiedzcie towarzyszowi Beridzemu, że czekamy na niego od samego rana, odpari szorstko Aleksy szoferowi. — Niech natychmiast przyjeżdża tu. Umara klnie, wszyscy są zdenerwowani, nie można trzymać ludzi w takim napięciu.

Zakazał mi wracać bez was — mruknął onieśmielony szofer.

— Wracajcie, a żywo! — odciął Kowszow.

Szofer wzruszył ramionami i wsiadł do auta, które pomknęło z powrotem.

Aleksy chodził nerwowo, włosy jego zlepily się, twarz biła się od potu. Znow zbliżył się do jeziora. Grubski zrzucił marynarkę, krawat i w pasiastej odpiętej koszuli wyglądał po domowemu. Tłum skupiał się obok aparatu do sprawdzania ciśnienia i słuchał objaśnień Grubskiego. Wśród szoferów, stały ich auta.

Wszyscy spostrzegli naczelnika punktu i zauważyli, że był tragicznie ponury. Aleksy czerpał rekoma ciepłą wodę i lał sobie na głowę. Z tłumy wyszli Machow i Kuczyna. Aleksy rozczesywał palcami włosy i otrząsał się. Spojrzenie jego padło na szofera i Musię. Byli ubrani w barwne sportowe koszulki. Dziewczyna wypiekiała, spojrzenie Machowa stało się również jaśniejsze pod palcem słońcem

(D. K. 1929)